

KÖZÉRDÉK

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS GAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTNYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadóhivatal: Báter nyomda, Kaszinó-Bazár épület.

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

HIRDETÉSEK

legjutányosabb számítással, díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Belmunkatársak:

JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja Báter János nyomdája Szekszárdon.

Szerkesztőség: Széchenyi-utca 1085. szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.

ELŐFIZETÉS:

egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.

NÉPTANÍTÓKNAK,

ha az előfizetést egész évre előre beküldik: 5 kor.

Tolnavármegye új főispánja.

Tolnavármegye hónapok óta üresen álló főispáni széke immár nem gazdátlan. A király gróf Apponyi Géza es. és kir. kamarást, nagybirtokost nevezte ki a szép méltóságra.

Az Apponyi-család egyike Magyarország legkiválóbb főúri családjainak. Eredetét a Péc nemzetségre viszi vissza. Őseinek sorrendje IV-ik Béla királyig állapítható meg. Nevét Nagy-Apponyi községtől vette. A család sok jeles férfiut adott a hazának. Hogy többeket ne említsünk, e család sarjai: Apponyi Antal, a nagyhirű Apponyi-könyvtár megalapítója, Apponyi György, a híres főkanzellár, fia Albert, a mostani kultuszminiszter, Apponyi Sándor, a tudós gróf, műgyűjtő és bibliografus. E család egyik leszármazottja az új főispán is. Edes atyja, Apponyi Károly gróf, Györgynek, a jeles államférfiúnak volt testvérbátyja, így főispánunk Apponyi Albert unokatestvére. Apponyi Károly 1805-ben született s 1890 decz. 30-án halt meg. A katonai pályán az 1848-iki olasz háboruban tábornokságig emelkedett. Azután nyugalomba vonult vissza, jelleme és köz-

jótekonysága által közbeesülést és szeretetet vivott ki.

Apponyi Géza gróf, Károlynak egyetlen fia, született Bécsben 1853-ban február 16-án. A középiskola elvégzése után jogot hallgatott, majd átvette a pálfai, később a hógyészi uradalmait s ma 43605 korona 78 fillér adóval ő a vármegyének legelső virilistája.

Uradalmi mintagazdaságok. 1881 év óta es. és kir. kamarás, tagja a főrendiháznak. Egy ideig távol állt a vármegyei és a politikai élettől. Később néppárti programmal Rátkay Lászlóval szemben fellépett képviselőjelöltnek s bár kisebbségben maradt, nevével az akkori politikai mozgalmakban gyakorta találkozhattunk. Később Széll alatt a szabadelvű pártnak lett tagja, de nemsokára kilépett s egyik párthoz sem csatlakozott. Az utóbbi időben nagyobb érdeklődést tanúsított köz- és társadalmi dolgok iránt, főleg közgazdasági téren fejtett ki tevékenyebb működést. Részt vett a vármegye közgyűlésein s ott többször fel is szólalt, ugyszintén szorgalmasan látogatta az egyes albizottságok üléseit is. Így elnöke a Tolnavármegyei lótenyésztési bizottságnak s úgy tudjuk, a pécsi

lóverseny egyesületnek is. Hitbuzgó, vallásos ember. Elnöke a pécsi róm. kath. olvasókörmek. Az új főispánt előzékeny modoru, igazságos férfiúnak mondják, ki bár a szoroson vett vármegyei közdolgok intézésében aktív részt nem vett, erős akarattal, nemes becsvágygyal, s a közügyek szeretetével lép a vármegye élére. Remény-nyel nézünk főispáni működése elé s üdvözljük őt új méltóságában.

Bartal Béla indítványai.

Bartal Béla kir. kamarás, nagybirtokos, a kiváló gazdasági író fontos indítványokat terjeszt a vármegye legközelebbi közgyűlése elé. Lelőtelező szivességéből indítványainak három el-sejét már most közöljük, a másik kettőre vonatkozólag pedig csak jelezük, hogy azok egyike a latin és görög nyelv eltörlését és helyette a magyar nyelv sikeresebb tanítását s a közgazdasági oktatás behozatalát célozza, továbbá azt, hogy a gimnáziumok, a minden megyében felállítandó földmivessz-kolák javára redukáltassanak. Második indítványában a budapest—belgrád—pireus—alexandriai magyar viláfgörmj

TÁRCZA.

Máriához.

Ha azt hille, haragszik rá az isten:
Véráldozatot hozott a pogány,
Kegyetlen lelke nem törődött avval,
Az áldozatnak hogy az fáj talán.

Azért áldoztál te is élő szívet:
Annak fájdalma téged meg nem hal;
De az örök szeretet Istenének
Vajon kedves-e a véráldozat?!

Egyiptom.

Irta: Dr. Tanárky Árpád.

IX.

A pylon kapujától jobbra és balra a falon két-két bemélyedő esaternát látunk; ezek a zászló rudak számára voltak hagyva. A képek Horus istent s az építettő Dyonisius Ptolomeus királyt ábrázolják.

A pylon falának belsejében egy szük esigalépeső vezet fel a tetőre, honnan gyönyörű kilátás nyílik Edfu községre, a lassan folyó Nilusra s a pálmáktól zöldelő vidékre.

Ha a kapun belépünk a templom belsejébe, először is egy igen tágas oszlopcsar-

nokba jutunk, az előcsarnokba; innen dupla falon keresztül vezet egy ajtó a szertartás-terembe; azentul egy még kisebb terem, az áldozati terem következik, melyen túl már csak a legtitokzatosabb helyiségek, a kincstár, labororium s a szentély vannak hátra, hová közönséges halandónak halálbüntetés terhe alatt tilos volt a belépés. A régi egyiptomiak vallását a titokzatosság jellemzi; a papok elzárt és előkelő kasztot képeztek s nem engedték meg, hogy a köznépfő szeme a szertartások kulisszái mögé pillant-hasson; a nép csak messziről imádhatta az istenek szent képeit, de a templomok belsejébe behatolnia nem volt szabad neki; a titokzatosság s a mysticus homály, mely a papok működését körülvette imponált a népnek s már őket is fel isteneknek tekintette.

Kom-Ombó.

Hajózzunk tovább felfelé a Niluson! A jobbparton egy kiemelkedő dombon ismét festői romokat pillantunk meg. A kom-ombói kettős templom az, melynek két bejárata s két szentélye van. Két egymással ellenséges lábón álló istenségnek volt ez szentelve, Horusnak, a világoóság istenének és Sevekenek a sötétség istenének, kik a mythos szerint egymással örökös harcban állottak. Horust karvaly, Seveket krokodil fejfel ábrázolják.

A proticust 15 oszlop tartotta, melyek közül azonban kettő már ledől.

A luxori és karnaki építményekhez képest ez a templom kisebbszerűnek tűnik fel, de szép fekvésénél s művészi kivitelénél fogva mégis egyike a legszebbeknek. Az épület egy része nincs befejezve; látni a félbemaradt szoborműveket s a félig kész feliratokat, de nem tudni, hogy miféle közbe-jött esemény akadályozhatta meg a mű teljes elkészülését.

Assuánf.

Elérjük végre nilusi utazásunk második nagyobb nyugvó pontját: Assuánf. Itt látjuk a várossal szemben fekvő kies Elefánt szigetét, melyet az arabok a rajta tenyésző buja növényzetéről virágok szigetének neveznek. A klíma itt már kezd egészen tropicussá válni s ez meglátszik a növényzetben is. Mint téli klimaticus gyógyhely Assuánf. egyike a legideálisabbaknak. A tiszta, pormentes, száraz levegő, az örökké derült ég s a mi nyarunkkal vetekedő meleg tél, nagy számban csalja ide a fejedelmi fénynyel és luxussal berendezett hotelek tündéri parkjaiba a hideg Europa üdülni óhajtó gazdag közön-ségét.

Pazar bőséggel szórja itt a természet kincseit! A ritka orchideák s más tropicus virágok, melyeket otthon fűtött üvegházakban feltve őrizünk, itt óriás csoportokban díszlenek az Elefánt szigeten épült Savoy hotel terasszai körül, míg a park árnyas utain

utnak tanulmányozását ajánlja a kereskedelmi miniszterium figyelmébe.

A nagy horderejű és fontos indítványok ezek:

I.

Irjon fel Tolnavármegye közönsége sürgősen a magas kormány és az országgyűléshez az iránt, hogy a már megszavazott közép-dunai áthidalást, illetve annak még ez évben való megkezdését, — melynek az obstructió folytán való eddigi elhalasztása ugy a Dunántul, az Alföld és Erdély, valamint vasuti forgalmunk érdekeit súlyosan károsította, — sürgősen elrendelje.

Szólítsa fel hasonirányú feliratokra az érdekelt társtörvényhatóságokat is.

II.

Míthogy az exlexben felszaporodott 200 millió korona adóhátralék azonnali behajtása aratás idején a magyar mezőgazdaságot súlyosan károsítaná, amennyiben a kereskedők a két esztendei adóhátralék által a gazdák s különösen a parasztságra teremtett kényszer helyzetet az összes gabona, bor és állat árak leszorítására használnák ki: irjon fel Tolnamegye sürgősen a magas kormányhoz és a parlamenthez, hogy az adóhátralékok sorrendje akkép állapíttassék meg, hogy csak a 100 koronán felüli adóhátralékok hajtassanak be egyszerre, míg a parasztság és a kisiparosság adóhátralékainak törlesztésére 1—2 évi méltányos halasztás adassék.

III.

Míthogy az általános szavazati jog behozatala — kellő alapozás nélkül — a már a mostani választásoknál is látható nemzetiségi irányzatot kellő házszabálmódosítás mellett is az ujalapon álló parlamentben döntő szerepre juttatná, — míthogy továbbá avval kapcsolatosan járna az is, hogy a városi elemek tulsúlyra emelkedvén, a productiv elemek: gazdák és iparosok rovására szaporítanak az állami kiadásokat s az összes adóterheket ráhárítanak a

hatalmas pálmák és magnoliák védik a sétalót a nap forró sugaraitól.

A gazdag európaiak évről-évre nagyobb számban keresik föl a téli hónapokban Assuánt. Az angolok csapatostul hagyják el ködös hazájukat, hogy itt ebben a virágpalotában januárban is élvezhessék a nyári meleg esték felséges bűbáját.

Élénk élet folyik, előkelő közönség járkel itt a három téli hónap alatt, de amint a tavaszi perzselő forró szelek fújni kezdenek, elszéled ez a divatos világ, a hoteleket becsukják s Assuán utcaim s a nilusparti corsón csak az üzletemberek s a fogyatékos öltözöttü bennszülöttek láthatók.

Sudani fődervis.

A lakosságon is észrevehetjük itt már, hogy bent vagyunk messze Afrika belsejében; bozontos hajú, fénylő fekete bőrű szerecsenyeket látunk itt már mindenfelé, a bisarin beduin néptörzs tagjait, kik kint a pusztában sátrak alatt laknak, de a városba

gazdaközönség, illetve a parasztság nyakára;

Míthogy a gazdatársadalom és a többi productiv osztály szervezve nem lévén, védtelenül volna ennek kitéve, annál is inkább, mert a mostani parlamentben egyetlen egy gazdasági egyesületi elnök vagy iparkamarai elnök sem foglalván helyet, a közigazgatási és a gazdatársadalmi érdek- és szakértelem már most sincs elegendően képviselve;

Míthogy továbbá a főrendiház, melynek egyházi és világi tagjai, bár nagy földvagyonuk révén első sorban volnának hivatva a gazdatársadalom érdekeit képviselni, évek hosszú során nagyrésztben a gyűléseken meg sem jelennek, fel sem szólalnak, a magyar gazda érdekképviselőinek nem tekintethetők:

Mondja ki Tolnavármegye közönsége, hogy az általános választói jog alapjául és előfeltételül a productiv osztályok, első sorban a magyar nagy-, középirtok és a paraszt osztály érdekképviselőinek megalkotását tekinti.

Ennélfogva képviselőküldési joggal ellátott mezőgazdasági, ipar, kereskedelmi, orvosi, vasuti, sajtókamarák mihamarábbi szervezését kéri s egyszermind az általános választójoggal kapcsolatosan vagy megelőzőleg az egész parlament és különösen a főrendiház olyan reformját követeli, mely a productiv osztályok teherviselő képességének kiméltét, a köztakarékosságot és a közigazgatási szakértelmet jobban biztosítja s a főrendiházban az összes társadalmi rétegek, első sorban a középirtok és parasztság társadalmi képviselőinek is állandó helyet ad.

Míthogy továbbá a jelenlegi kinevezési gyakorlat, mely szerint a főrendiházban az izraelita vallás képviselőjeként rendszeren a nagytőke képviselői neveztetnek ki, sem a recepcióval adott jogoknak, sem a méltányosságnak nem felel meg, s hozzájárul ahhoz, hogy a nagyközönség a nagytőkével a zsidó-

is bejárnak s gyakran látni őket rövid kötényből álló öltözetükben, lándzsával vagy buzogánnyal felfegyverkezve sétálni a bazároknak előtt vagy strucczeltolat, bőrből készült öveket, ezüst karikákat s másféle saját készítményű dísz tárgyakat árulni.

Ez a nép bár mohamedán vallású, nem beszél már az arab nyelvet s földműveléssel nem foglalkozik, állandó lakhelye nincs, hanem nomád életet folytat, baromtenyésztésből él s egyik helyről a másikra vándorol.

Assuán környékén a vidék is megváltozik már, nem látjuk többé a sárga agyag és mészhegyeket, hanem mindenütt granit sziklákat találunk. Innen vették a régi egyiptomiak szobraikhoz és obeliskjeikhez az anyagot; közvetlen Assuán mellett van a kőbánya, ahol még látni a kétezer év előtt félben hagyott munkát; látni a félig kivéssett 30 méter hosszú obelisket, melyet bizonyosan valamely épülő templom elé szántak, de a kifejtésre idő már nem volt s később meg már nem volt, aki folytassa a megkez-

ságot azonosítja, — irjon fel Tolnavármegye közönsége a kultuszminiszter ur ő Nagyméltóságához az iránt, hogy, a míg az izraelita vallásnak a főrendiházban való képviselője törvényszerűleg szabályozva nincs, Ő Felségénél az izraelita egyház egy kiváló tagjának főrendiházi taggá való kinevezését hozza javaslatba.

Hajózható csatorna a Balatontól a Dunáig.

A f. évi 9. számunkban Tóth Károly dunavédgáttársulati főmérnök tollából érdekes közlemény jelent meg, a Balatontól le a Dunáig vezetendő hajózható csatornáról. Lapunk ama számát megküldtük az érdekelt összes községeknek s a környékbeli lapoknak. Örömmel konstatáljuk, hogy az említett közlemény nagy érdeklődést keltett minden felé s különösen fontos az ügyre nézve, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszterium támogatásával megjelenő *Vízügyi és hajózási közlöny* is tüzetesen foglalkozik az említett czikkkel. Maga a szerkesztő dr. Török Emil ír róla nagy elismeréssel, megjelölve egyúttal az irányt, a melyen a nagyfontosságú kérdés — a kezdettől a megvalósulásig terjedő hosszú utat megteheti. Közérdeklő voltánál fogva közöljük a cikket egész terjedelmében.

A vizitársulatok és a víziutak.

Rövid idővel ezelőtt közöltük, hogy Szatmár vármegye gazdasági egyesülete a Szamos és Kraszna folyók hajózhatóvá tételének ügyével foglalkozott. Azóta is azt olvastuk valamelyik fővárosi napilapban, hogy a Sajó hajózhatóvá tétele iránt mozgalom indult meg Borsod és Gümör vidékén és pedig szintén társadalmi körök részéről, legutóbb pedig egyik vidéki lapban a *szekszárd-bátai ámentesítő társulat* igazgatófőmérnöke Tóth Károly műszaki tanácsosa a Balaton és a Duna összeköttetése érdekében indított akciót. Felhívásában a következőket mondja Tóth Károly: „Alakuljon ki a közvélemény és lépjen egymással érintkezésbe az öt érdekelt vármegye, u. m.: Somogy, Tolna, Veszprém, Fehér és Zala törvényhatósága és követeljük egymással szövetkezve, hogy ezen fontos víziut tekintetében vidékük érdekei figyelembe vétnessenek és ne engedjék meg azt, hogy a síómenti csatorna

dett munkát. A kőnek kivésése aképen történt, hogy először is az oszlop alakját rajzolták fel, azután a körvonalakba lyukakat furtak s azokba fa ékeket vertek s azt megnevesítették; a megdagadt fa aztán megrepesztette a sziklát.

Assuán fölött van a Nilus első kataraktája — (azaz vizesése); nem lehet ezt a Niagara-hoz vagy a Schafhauseni vizeséshez hasonlítani, mert itt tulajdonképpen nincs más, csak a víz folyásának erősebb hullámlása és gyorsulása s az a számtalan kiálló granit tömb, melyen a hullámok megtörnek s melyek a hajózást megakadályozzák.

Apró szigetekként emelkednek ki a hullámok körül a simára mosott fekete granitsziklák, melyek között nagyobb vizállás mellett csolnakkal jól el lehet menni, a hajók azonban a nyugoti part mellett egy emelő zsilipen keresztül jutnak át a kataraktán. Érdekes megnézni a katarakta fölött épült vízműveket is; egy két kilométer hosszú erős sziklakövekből épült gát zárja el itt a

 <p>Sirolin</p> <p>Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.</p>	<p>Tüdöbetegek, hurutok, számar-köhöges, skrofulozis, influenza</p> <p>ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.</p> <p>Míthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.</p> <p>F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)</p>	 <p>„Roche”</p> <p>Kapható orvosai rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára Bregenkint 4.— korona.</p>
--	---	--

többé a napirendről le lekerüljön. Azt pedig ne gondolja senki, hogy idő előtt huzom meg a harangot. Vízutaink kiépítése már nem a jövő kérdése, amivel teljesen tisztában van a magyar, mert közgazdasági téren kell döntő esatáit megvívnia. Bármily nagy depresszió uralkodik is ma fölöttünk, egy szerencsés szélfordulat meghozhatja napról-napra az alkotmányosan megszavazott költségvetéssel dolgozó kormányt, melynek legelső beruházási javaslata szükségszerűen az ország víziutálózatának kiépítéséről fog intézkedni.

Amit a nevezett műszaki tanácsos rövid idővel ez előtt óhajként hangoztatott, az a szerencsés fordulat bekövetkezett. Béke uralkodik az országban, újra kezdetét veheti a munka, a lekötött erők felszabadulnak és már most hozzá kell látnunk a gazdasági életünk fejlődésére szükséges berendezések létesítéséhez. Ezen munka körébe pedig elengedhetetlen feladatként a víziutálózat kiépítése és szerves összefüggésbe való hozása is tartozik. Még a politikai küzdelmek idején is, — mint épen fent említettük — az ország egy-egy nagyobb vidékén kerültek már felszínre az ezen törekvéseket jelző mozgalmak, felszínre kerültek pedig a fenti példák szerint azoknál, akiktől a vízutak ügyének felkarolása jogosan várható.

Ezek alatt pedig nemcsak a gazdasági egyesületeket, hanem különösen a vízutársulatokat értjük, melyeket már a dolog természeténél fogva elsősorban tartunk hivatottnak arra, hogy ezen érdekeket istápolják. Vízutársulataink mindaddig a gátak gondozását, az árvízvédelem fentartását és tagjaik birtokának a vízekről való megóvását tartották és tartják feladatuknak. Ez mindenesetre legfőbb feladatuk. Azonban ma már oda jutottunk, hogy kitűnően szervezett védgátrendszerünk és szakértelemmel, lelkiismeretesen dolgozó műszaki karunk segítségével a művelés alatt álló területek elöntésétől ritkán kell tartanunk. A vízutársulatok most már azt a vizet, melynek romboló árja ellen védekeztek, ne tekintsek csak ellenségnek, melytől óvakodniuk kell, hanem mint működő gazdák, akiknek termékeik ősös elszállításáról, szükségleteik kevés költséggel való beszerzéséről kell gondoskodniuk, a földjeik mellett elfolyó vizet annak is kell tekinteniük, mire tulajdonképpen rendelve van: az ősös szállítását mindenképpen biztosító vízutnak.

Sajátságos, hogy vízutársulataink, eddig legalább, a magyar víziutálózat kibővítésére, a folyók hajózhatóvá tételére irányuló mozgalmaktól távol maradtak. A hajózás kérdésével a társulatok soha sem foglalkoztak és

nem tudunk rá esetet, hogy annak érdekeit szolgáló Magyar Hajózási Egyesülettel csak érintkezésbe is léptek, annak törekvéseit támogatták volna. Milliók felett rendelkező, nagyvagyoni vízutársulataink vannak, de még egyről sem hallottuk, hogy a nevezett egyesület tagjai sorába is lépett volna.

Már pedig a vízutársulatok feladatának tekintjük, hogy ők is támogassák a vízutak ügyét, sőt a társulatok vezetőinek az illető vidéken ott, ahol ilyen mozgalmak már megindultak, azoknak élére kellene állaniuk, ott pedig, ahol még kezdeményezés ez irányban nem történt, nekik kellene az akciót megindítani. Épen úgy, mint a szekszárd—bátai ármentesítő társulat igazgató-főmérnöke tollal és szóval igyekszik vidékének figyelmét a Duna és a Balaton vízut által való összeköttetésének ügyére irányítani, úgy a többi társulati igazgatóknak is közérdekű, hazafias és igen közelfekvő feladatát képezi, hogy náluk is hasonló törekvések útját egyengessék. Egyelőre felvetettük az eszmét, de reméljük, hogy élénk viszhangra fog találni vízutársulataink körében, amelyek működésükkel eddig az ország közgazdasági érdekének annyi fontos s eredményes szolgáltatásokat

Az OMKE közgyűlése.

Az osztályokat leromboló demokrata társadalom egyik osztályát foglalja magában ez az öt betű. A kereskedőket értem, akiknek az a legszebb dicsérete, hogy a kereskedelem nagy érdekeit szolgálják, mikor osztályérdekeik védelmére szövetkeznek.

Emellett tett tanúságot az OMKE helyi köre, mely vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését. Az alig másfél éves egyesület már is szép multra tekinthet vissza, mely záloga a szebb jövőnek. Elsősorban is a vezetőség odaadó munkásságát bizonyítja az egyesület gyors fejlődése, népesedése. *Leicht* Lajos elnök ki is fejezte — a közgyűlést megelőző választmányi ülésen abbéli reményét, hogy rövidesen tagja lesz az egyesületnek Tolnamegye valamennyi kereskedője. A közgyűlési megnyitásban pedig azt a sajnálatos körülményt tette szóvá, melyet elmondhat az iparos is. Még mindig benne a köztudatban az a balhít, hogy nem urnak való pálya ez a kettő. Hanem e ferde nézetet ki fogja irtani az élet, meg kereskedőink és iparosaink előkelő társadalmi pozíciója. Az elnöki megnyitó után a központ üdvözlő sürgönyét olvasták fel.

A közgyűlésnek különben legkimagaslóbb pontja, főérdeke ssége dr. Müller Fe-

rencz egyesületi titkár évi jelentése volt. Nemcsak azért, mert számot adott az OMKE mozgalomról, eredményes működéséről, hanem azért is, mert megmutatta a helyi érdek, Tolnamegye szemüvegén át az országos kereskedelem hullámveréseit. Azok az eszmék, vélemények, javaslatok miket helyi világításban a központba felterjesztettek — annak kérésére — egy-egy hullámverése az országos kereskedelemnek. Mert ez az egyesület egyik fontos célja — a tagok erkölcsi és anyagi javainak védelme mellett: a véleményadás, a központ informálása. A védelem szintén fontos célja az egyesületnek. A védelem pedig csak úgy lehet eredményes, amint a titkár meggyőzően ki is fejté, ha a vidék minden kereskedője egyesül a közös cél elérésére. Bizony-bizony a porszemekből is szikla lesz, ha egyesülnek. Szikla lesz, vagyis, hatalom. Be is bizonyította ezt az OMKE a múlt év mozgalmainak egyik — eredményével. Az adókivetési és adófelzámolási bizottságokban alig volt képviselve a kereskedői osztály. Most már másképp van az OMKE jóvoltából. Aztán a vasárnapi munkaszünet kérdéséhez is hozzászólt. A „Bonyhádi Önségélyző Egylet“ javaslatára hozzájárult ahhoz, hogy a munkaszünet 10 órákor kezdődjék.

A központ felhívására pedig több fontos kereskedelmi kérdésben adott véleményt. Így a többek között a hálaló kérdésben, a vasúti menetrend javításában, a postatakarék és telefon szerepét illetőleg a kereskedői életben. Mert a központ elsősorban a vidék véleményére építi terveit, amikor egy-egy fontos intézményt létesít.

Ilyen életbevágó intézmény például az az országos ügyvédi hálózat, mely a 40 koronán aluli követelések behajtásairól gondoskodik. Minden járásbírósnak székhelyén van a hálózatnak egy-egy tagja, akihez bármely kereskedő fordulhat.

Persze mindez, amit elsoroltam csak hézagos vázlata az OMKE múlt évi működésének s az azt feltűntető titkári jelentésnek. Még sok figyelemreméltót lehetne elmondani, de ez a vázlat is sejteti az egész munka mivoltát.

Azonban nem lehet elhallgatni a jelentés ama részét, mely az ellenséges területre enged bepillantást, mely egy mezőgazdasági szakosztály szervezéséről beszél. E szakosztály feladata a felmerülő gazdasági kérdések, mozgalmak tanulmányozása a kereskedelem szempontjából.

Itt már összeütközésről értesülünk, mikor az OMKE fegyverkezését vesszük tudomásul. De e fegyverkezés a védelem erősítése csak és nem támadás. Ep úgy mint az agrárius érdekek fegyverkezése is.

Harc és háború lesz tehát, de vérontás nélkül, az ország javára.

Persze ezt magam teszem hozzá nagylelkűen a jelentéshez, mely tartalmas voltánál megérdemli, hogy kinyomassák. Amit el is határozott a közgyűlés.

Ezek után pedig az a kérdés merül fel, hogy az erkölcsi erők mellett milyen anyagi erők állottak az OMKE rendelkezésére. E kérdésre megadja a választ a közgyűlésen tárgyalt és elfogadott 1905. évi zárszámadás. E szerint a bevétel 2237 kor. 46 fill. volt, a kiadás pedig 1906 kor. 27 fill., mely összegek a tagsági díjakból folytak be. Az 1906. évi költségvetésben bevételkép 2300 kor. van előirányozva, kiadáskép pedig ugyanannyi. E néma számok, ha mást nem is mondanak, de azokat a kereskedőket belépésre hívják, akik nincsenek az OMKE 367 tagja közt.

A számadások letárgyalása után pénztárnoknak újra *Friedmann* Bélát választották meg. Aztán még egy választmányi tagot választottak *Reich* Ármint személyében. S mielőtt az indítványokra került volna a sor, kimondották az elnök javaslatára, hogy ismeretterjesztő felolvasásokat fognak tartani. Az első Szekszárdon lesz és a titkár dr. Müller Ferencz ügyvéd fogja tartani. Majd a vidék jelentősebb helyeire is elmennek idővel. Mert a tagok erkölcsi és anyagi javainak védelme mellett azok szakismeretét is igyekszik növelni az OMKE. És mindezek.

folyót, mely gát 180 zsilipen keresztül eresztí le a vizet a fölötté lévő reservoíról. Ez a vízreservoir az áradás szabályozására létesített s 1 millird köbméter vizet képes magába foglalni; deczembertől májusig gyűjtik itt össze a vizet s azután a szükséghez képest eresztenek le belőle, amint az alantabb fekvő országrésznek vizre szüksége van.

Philae szigete.

A katarakta s a vízművek felett, hol tószzerűleg elszélesedik a Nilus vize s folyása oly csendes, hogy alig látható, egy kedves kis sziget emelkedik ki a kék hullámokból: Philae szigete. Gyönyörű idillikus hely ez; karsu pálmák közül remek oszlopsorok s óriás pylonok tekintenek ki a folyóra, melynek vize néha elönti a szigetet s a víz a romok lábát mossa.

A sziget lakatlan, a csendet csak a katarakta távoli zúgása zavarja meg.

Az arabok az ezeregyj regéinek hőseiről Anas el Vogud-nak nevezik ezt a poetikus fekvésű szigetet: a régi egyiptomiak szent helynek tartották az itt állott Osiris síremléke miatt; ennek helyén épült a ptolemeusok korában egy nagyszerű templom Isis istennő tiszteletére, melynek romjai itt láthatók.

Ez az Isis templom kissé elüt a többi hasonló egyiptomi emlékektől, látszik, hogy nem egyöntetű terv alapján épült, hanem különböző korban építettek hozzá s így jött létre a pylonok, oszlopcsarnokok s a külöm-

böző bizonytalan rendeltetésű helyiségek mostani tömkelege.

A külső pylon Nektenebos király idejéből való, előtte letört obeliskok és oroszlán szobrok hevernek a földön, falain Isis képek láthatók s egy újabbkori érdekes felirat, mely a francziák 1799-iki expedícióját örökíti meg. A pylon kapuján keresztül egy tágas udvarba jutunk, melyen túl egy másik az előbbinél kisebb pylon következik; ennek falai is tele vannak képekkel és feliratokkal.

Ezután jön csak a tulajdonképeni templom, melynek oszlopcsarnoka a legkülömbözőbb faragású oszlopfekkel ékeskedik. Valamennyi más formájú, egyik lotus virágot, másik papyrust, a többi más-más virág alakot ábrázol.

Ez a terem később keresztény templommá lett átalakítva; még itt-ott látni, amint az eredeti feliratok és domborművek le vannak véve s helyökbe kopt nyelvű feliratok a kettős keresztrel vannak faragva.

A sziget északkeleti részén egy másik templom maradványai állanak, melyet az arabok kiosknak vagy farao ágyának neveznek; egy csinos kis oszlop pavillon, ez valószínűleg a rómaiak idejéből; feliratok nincsenek rajta, látszik azonban, hogy ez is Isis tiszteletére épült, de már abban a korban, midőn a görög és római művészet érezte befolyását az egyiptomi építészetben is.

— Folytatjuk. —

kel még nincs kimerítve a tevékenysége. Az általános érdekek előmozdításán kívül az egyes sérelmeit is magáévá teszi s azoknak orvoslást keres.

S mindent együttvéve, ha mást nem is bizonyít az OMKE tevékenysége, egy fontos dolgot mégis bizonyít. Kereskedőink életvalóságát, meg azt, hogy egyesületüket a közszükség hozta létre. Emellett egy nagy újmutatás is volna másoknak, mondjuk az — iparosoknak.

Mert a lelkes hangulatban lefolyt közgyűlés minden mozzanata egy-egy ékes bizonyosság az egyesülés nagy ereje, az OMKE jövője mellett.

Csak éppen egy teheti azt kétségessé. Az, ami hiányzott a tervekből, a hangulathól s aminek ott *kell* lenni a programban. Ez a hiány volt az oka, hogy nyugtalanul forgolódott s inditványozni, beszélni szeretett volna a — tulipánom* . . .

Anka János.

Szurony az utcán.

Rövid pár hónap alatt már másodszer történik meg Szekszárdon, hogy a kivezényelt csendőrség szurony-rohamot intéz a város lakossága ellen.

Szokatlan dolog ez, itt; évtizedek óta nem volt erre eset. Szabad volt az utca, a szó, a véleménynyilvánítás, választottunk követet a kit akartunk, meghallgattuk még a kormányparti, néppárti, sőt szocialista képviselőket is s nem volt szükség egy félvezred katonaságra, hogy a rendet fentartsa, épségben maradtak a fejek, meg az ablakok is.

Sajnálattal konstatáljuk, hogy az ma már nem így van. Megtörtént Szekszárdon az az eléggé el nem ítéhető eset, hogy előbb Boda Vilmost, a kerület 24 éven át népszerű képviselőjét, azután pedig a szintén érdemes jelöltet Szabó Károlyt szóhoz sem engedte jutni a békétlen elemek zajongása, éktelen lármája.

Mi a szabad szót és vélemény nyilvánítást tartjuk a választó polgár legszebb jogának, mélyen fájlaljuk tehát, hogy ez megtörténhetett, s éppen Szekszárdon történhetett meg, a politikai érettség oly magas fokán állónak hirdett városban. Okoljuk érte első sorba a nem éppen épületes jelene-tek inscenizozóit, de okoljuk a rendfentartására hivatott hatóság gyengeségét is. Megvalljuk, ilyes alkalmakkor nem áhítunk a karhatalom ok nélkül való kotnyeleskedésére, de igenis meggyőződésünk az, hogy nem parádés kirukkolás céljából van ott jelen a rendőrségi apparátus, de hogy rendet csináljon s biztosítsa a népgyűlés, beszámoló csendben és rendben való lefolyását. Rendőrkapitányunk egyik esetben sem látta szükségét a beavatkozásnak. Az utolsó esetre vonatkozólag pláne azzal védekezik, hogy a gyűlés folyama alatt „abczug rendőrkapitány“ felkiáltások is hallatszottak, ha tehát ő a szószékre áll s megkezdi a jelen voltak lecsillapítását, még féktelenebb erővel tör ki a szitkozódás s akkor a miniszteri rendelet értelmében kénytelen a gyűlést feloszlatni, mi által éppen ő akasztja meg a beszámolást. Ha sikeres is fellépése, az inzultálásra kész tömegből nem lehet egyet-kettőt kiválasztani s kivezetni, mert a nagy tömeg szóval és tettel pártjára áll s ezzel kész az össze-ütkezés a karhatalom és tömeg között.

Hát mi elismerjük a rendőrkapitány ur teljes jóhiszeműségét, de az ily fajta vé-

* Reméljük, ez a kis megjegyzés nem azt jelenti, mintha az OMKE nem nemzeti alapú öhajtaná céljai megvalósítását. A szerk.

dekezést el nem fogadhatjuk. Láttunk mi már itt a most lefolytagnál zajosabb gyűléseket. Ott indulat izzott, forrongott, s nem hogy úgy mondjuk, egy kis hecezről volt szó s a főszolgabíró erélyes fellépése rendet csinált két szál csendőrrrel és nem huszonkettővel. Az erélyes fellépés mindig imponál a tömegnek, a mi népünk egyébként is józan, békes, nem veszekedő természetű, az a nagy baj azonban, hogy a rendőrkapitány, ur még idegen s teljesen félre ismeri. Ma is az tehát a véleményünk, hogy a helyzet és az emberek alapos ismeretével a jelen esetben is sikerrel teljesíthette volna a rendőrhatalóság azt a szép kötelességet, hogy a szólás-szabadság legszentebb jogát megvédelmezze.

De mindezt hagyjuk.

Azt azonban már leghatározottabban elítéljük és tiltakozunk ellene, hogy a vasárnapját élvező?! békésen sétálóközönséget, a neki vezényelt csendőrség szuronyt szegezve szórja szét. Erre már csakugyan nem elég az a pár hangos éljen vagy sívító abczug, mely a nagyvendéglő előtt összeverődött tömeg soraiból előtört. Igaz, hogy a csoportosulás tilos, de a fővárosban is előbb szétoszlásra szólítják fel a járó-kelőket, hogy lehet tehát szuronyrohamot intézteni egy mit sem gyanító tömeg, vagy pláne a járdán békésen sétáló, vagy álldogáló közönség ellen, a mikor a szétoszlásra előzetesen fel se szólítja senki. Bizony jelen esetben csak a csendőrség kellő tapintatának köszönhető, hogy sokaknak a megszalajtatáson, elesésen s egy kis ijedtségen kívül egyéb bajuk nem esett.

Mi egy cseppet sem csodálkozunk tehát, hogy olyan nagy méltatlankodással tárgyalják ezt a még csak nem is menthető esetet, s hogy vannak, akik hivatalos uton is orvoslást keresnek a rajtuk, meg a nagy közönségen megessett eltagadhatlan sérelem miatt.

Választási mozgalmak.

Tolnavármegye választói e hó 30-án lépnek az urna elé, hogy alkotmányos jogukat gyakorolják. A husvétüi ünnepek alatt megveszerte megtörtént a jelölés s azóta a képviselőjelöltek kerületeikben utazgatnak s terjesztik az „Öh nép“ között honbaldogító eszméiket. Az egyébként lanya választási előjátékot itt ott már sok érdekes epizód tarkítja s teszi élénkebbé. Alkalmi tudósítók egész halom információval láttak el bennünket, de az ily tudósítások értéke a rohamosan fejlődő események miatt a hét végére rendesen devalválódik, bocssássák meg tehát buzgó tudósítóink azt az eljárásunkat, hogy csak így összevontan emlékezünk meg az egyébként érdekes előcsatározásokról.

A szekszárdi választó kerület.

A szekszárdi kerületnek két jelöltje van; Boda Vilmos a volt képviselő és Szabó Károly az alsónyéki ev. ref. egyház lelkésze. A két párt azt lehet mondani, körülbelül egyforma erős s ha az előjelek nem esznek, 100—120 szavazaton fog eldőlni, ki lesz a követ. Boda Vilmos erősebb Szekszárdon, Agárdon, Bátán, Bátaszéken, Mőzsön, Várdombon. Szabó Károly pedig Tolnában, Ócsényben, Decsen, Alsónyéken, Pilsen. Boda Vilmos a múlt vasárnap délelőtt Bátán tartott programbeszédet, lelkes választói banderiummal kísérték őt Bátaszékre is, hol nagyszámu hallgatóság előtt délután 3 óraker mondott programbeszédet. Még az nap Várdombon is beszámolt választóinak. Szerdán pedig Mőzsön és Tolnában jelent meg kíséretével választói között. Folyó hó 28-án Siógárdon,

29-én azaz vasárnap pedig Decsen fog beszélni, de ezt megelőzőleg, már csütörtökön délután is Decsen járt a helyzet megismerésére, magával vivén azt a sürgönyét, melyet Kossuth intézett a 48-as párthoz Boda megválasztása érdekében. Ez a sürgöny ellensúlyozója kíván lenni Dőry Pál alispán egy privát levelének, a melyet többen a Szabó párt érdekében állónak magyaráztak, mivel abban arról van szó, hogy *mindenki saját meggyőződése szerint szavazzon.*

Szabó Károly a múlt vasárnap, mint tudósítók írja, Tolnában tartott mintegy másfél ezer választó előtt beszédet. Az itteni választók nagyrészen pártján vannak. Mőzsön szintén nagy hallgatóság előtt beszélt, míg Szekszárdon, mint lapunk más helyén bővebben tárgyaljuk, az ellenpárt miatt szóhoz sem juthatott. Mint tudósítók írja, 24-én Decsen tartotta meg programbeszédjét. *Kommandinger* községi jegyző ajánlta a választóknak. Fogadtatása impozáns volt. A programbeszéd után 50 terítékű ebédet rendeztek tiszteletére a Komáromi féle vendéglőben. ezután az ócsényi ifjusági kör tagjaiból álló 40 tagu lovashandérium által kísérvé Ócsény községbe ment.

Ezekkel kapcsolatban megemlítjük, hogy a szekszárdi kerületben választási elnök *Tóth* Ödön, jegyző *Örff* Gyula, szavazatszedő-küldöttségi elnök *Beöthy* Károly (egyszersmind választási elnök-helyettes), jegyző dr. *Tör* Ottó, helyettes elnökök *Szondy* István s dr. *Majer* Gyula, helyettes jegyzők ifj. *Hagypál* Sándor és ifj. *Mihályfi* József Szavazási sorrend: Az I. szavazatszedő küldöttség előtt a községházánál szavaznak: Szekszárd, Ócsény, Decs, Sárpilis, Alsónyék és Siógárd. A II. szavazatszedő-küldöttség előtt a polgári iskolában szavaznak: Bátaszék, Tolna, Simonmajor, Bába, Mőzs és várdomb.

A Bonyhádi választó kerület.

A bonyhádi választókerületben egyedüli jelölt a kerület volt képviselője, ifj. *Wéber* János. A kerület választói ugyan, mivel a tolnamegyei főispánságra nem *Dőry* Pál alispánt nevezték ki, megismételték kérésüket, hogy náluk az alispán fellépjen. Száz kocsival akartak Szekszárdra bejönni, de csütörtökön d. u. *Dőry* alispán maga utazott ki Bonyhádra Nagy küldöttség vonult elbe automobilon és kocsikon, sebtiben készítették *Dőry* zászlókkal s ismételten felkérték a jelöltség elfogadására. Az alispán már el is fogadta a jelöltséget s hír szerint vele szemben *Wéber* vissza is lépett volna, tegnap délelőtt azonban megváltoztatta határozatát s a jelöltségről végkép lemondott.

A paksi választókerület.

Folyó hó 22-én a paksi függetlenségi és 48-as párt testületileg kereste fel *Szluha* István volt képviselőt pusztaszentiváni birtokán abból a célból, hogy ezen kerületre nézve a jelöltséget újból felajánlják. Ünnepi szónokuk *Szamosy* Béla volt. A képviselőjelölt a szokásos fogadás után kijelentette, hogy örömmel fogadja a beléje helyezett bizalmak ezen megnyilatkozását s ha valaha, úgy jelenleg kétszeres kötelezettségének tudja a jelöltséget újból elfogadni. Ezután a küldöttséget *Szluha* István megvendégelte.

A pinczehelyi kerület.

Rátkay Lászlónak, a kiváló írónak megválasztása egészen bizonyos. Mindenfelé a legnagyobb szeretettel fogadják. Szóbeszéd volt egy szocialista jelölt fellépéséről is, de ezt a hirt senki sem vette komolyan, így a pinczehelyi választókerületnek ismét *Rátkay* lesz méltó képviselője.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ
 AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

A szakcsi választó kerület.

A szakcsi választó kerületben úgy látszott, hogy *Lera* Zenó visszalépésével a volt képviselő *Szluha* János marad az egyedüli jelölt, de az utolsó hétben újabb képviselőjelöltet is állítottak dr. *Lipkay* Kálmán szegedi ügyvéd személyében a függetlenségi érzelmű választók. *Lipkay* rokonszenves megjelenésével és hatalmas szónoki képességével csakhamar jelentős pártot szerzett magának, úgy, hogy *Szluhának* igen erős küzdelemre van kilátása. *Szluha* János az elmúlt héten járta be kerületének minden egyes községét és mindenütt szívesen fogadták és érdeklél hallgatták az országgyűlés feloszlásáról elbeszélte közvetlen tapasztalatait. *Lipkay* mosmárja be a kerületet és tartja programbeszédét.

Kölesdi választó kerület.

Gróf *Benyovszky* Rezsőt közfelkiáltással választják meg.

Közgazdasági kérdéseink és a parlament.

Mire soraink megjelennek, az ország egy jó részében már eldőlt a választási küzdelem!

Semmi kétség, hogy a nemzet, a most lefolyt alkotmányos küzdelemben legtevékenyebben részt vettek soraiból válogatja meg képviselőit.

S bár tudjuk ezt, tudjuk azt is, hogy a jövő parlament munkaköre szigorúan határolt, mégis a legnagyobb érdeklődéssel lessük a történéseket, várjuk az új parlamentet! Nem vezetnek bennünket ezuttal azok a gondolatok, melyek a magyar nemzeti állam kiépítése körül az elmúlt években lefoglalták a nemzetnek legkiválóbb jogászait — nem is tesszük fel hát a kérdést, milyen képe lesz, mennyire lesz kifejezője ez az új parlament a megváltozott politikai helyzetnek!

Vezet és érdekel bennünket az a gondolat, *milyen kifejezője lesz az új parlament a magyar közgazdasági életnek!* Érdekel bennünket az, vannak-e sokan, számosan képviselőjelöltek, a kik a gazdasági kérdéseket helyezték a programbeszédük legelejére, a kik ezekkel a kérdésekkel indultak a választási küzdelemben, s ezen alapon indulnak munkára a magyar törvényhozás házába!

Körülöttünk mindenütt, még a Keleten is, okszerűbb, intenzívebb gazdálkodás folyik, mint az agrárnak csufolt Magyarországon! Nem térünk ki Németországnak elzárkózó, prohibív vámpolitikájára, a Balkán államok gazdasági politikájára sem; ismert dolgok, csak egyet konstatálunk, hogy magunkra maradtunk és a magyar mezőgazdasági élet *sinylík, szenved és pusztul kárhozatos letargiájában.*

Ebből a letargiából fel kell rázni a magyar középosztályt, a magyar földesurakat! Nem egy képviselő jut be a magyar parlamentbe ebből az osztályból és mégis a szomorú tapasztalatok a mellett szólanak, hogy kevesen, de nagyon kevesen voltak azok, a kik mandátumaikhoz nemesak a méltóságnak, hanem a komoly munkának fogalmát is hozzákötötték.

Mindenki szervezkedik, mindenki iparkodik megvédeni, körülvenni a maga jogait, a maga igazát, csak a

magyar földbirtokos osztály áll munkátlanul. Az elmúlt hosszú válság a magyar népeletbe, a magyar munkásosztály százazreinek lelkébe belopta a politikai és *szocialis érzéseket!* A ki eddig csendes nyugalommal dolgozott, mostan munkabér emelésről beszél; kívánja a robotmunka eltörlését, a munkaidőnek meghatározását! Jogait és követeléseit munkaadójával szemben határozott formában foglalja össze.

Mi lesz, hova vezet a magyar földbirtokos osztály nemtörődömsége, ha nem vérteti fel magát a komoly szocializmus fegyvereivel és nem tér rá egy ok-szerű, intenzív gazdálkodási rendszerre?

A tulipán jegyében megindult hazafias mozgalom gyönyörűséggel halad előre. Vajha ne is maradna a lobbanékony, ifjúsági mozgalmak sorozatában! Vajha ennek a csodás mozgalomnak a szelleme megvillanyozná fáradt és erónélküli gazdasági életünket is!

Francia pezsgőt, francia cognacot, prágai sonkát, külföldi dohányt nem szabad ebben az országban fogyasztani; színte elképed az ember, a mikor olvassa, hogy 1904-ben tisztán dohányért 16 millió koronát küldtünk ki a külföldnek, sonkáért három milliót, likörért, cognacért, pezsgőért 5.400.000 koronát. Kutyaért is kiadtunk 212.380 koronát. Rettenetes halani ezeket, a mikor mindebből van itthon bőven elég, a mennyi kell!

Alkotmányos jogainak gyakorlásában strög-forog most ez a nemzet! A kik még előtte állunk, jól gondoljuk meg, hogy a kit megtisztelünk, az kifejezője legyen a mi gondolatainknak, a mi törekvéseinknek.

A magyar törvényhozásnak gyönyörű háza nem csak a mi, de a külföld csodálatának tárgya is! Benne az alkotó erőttől az utolsó ajtókilinesig minden a magyar építő és iparművészetnek dicsősége! Hutáink, világhírű malomberendezéseink, dunai hidaink, gyártelepeink, minta berendezésű uradalmaink, mind-mind a magyar tehetség hirdetői.

A kik ennyit és a maga nemében kiválótt produkálni képesek voltak, azok előtt joggal állhat egy szebb jövőnek a képe.

A mi megvalósulni csak úgy fog, ha idejekorán gondoskodunk a magyar gazdasági kérdéseknek komoly képviselőiről, a kik szent ügy buzgalomával munkálkodnak közre a közel jövő gazdasági kibontakozásában.

A magyar törvényhozásnak márvány falait ne a meddő közjogi, de a magyar közgazdasági kérdések körül meginduló komoly viták verdessék nap-nap után! **Kirchner József.**

VÁROSI ÉLET.

Szekszárd r. t. város képviselőtestülete ma délután 2 órakor a városháza nagy tanácstermében rendkívüli képviselőtestületi közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Az ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére 2 tag kiküldése. 2. A megtartandó országgyűlési képviselő választáshoz a választók személyazonosságának ellenőrzésére a tanács két tagjának megbízása. 3. Az 1905. évi városi számadás tárgyalása.

HIREK.**Esküvőre.**

Röpül a hír ajkról-ajkra,
Mint a nyíl oly sebesen;
Esküvőről beszél, suttog,
Átregz völgyön, hegyeken!
Szíveket be örömmel tölt,
Száll ezer szép kívánat:
Rét, mező is új ruhát ölt,
Virágcsokrot kínálgat!

A menyasszony szelidsége,
Imádságos jósága:
Cherubínok ékessége,
Angyali szív rózsája.
Kedvesebbet, jobbat nála,
Még az ég se teremthet...
Ő az élet koronája
Meyországa telkeknek!

Mig szivemből azt kívánom:
Raggyogjon rá fényes ég;
Hőn kísérje a világon,
Boldogság és békesség...
Irigység bánt, mit tagadjam,
Szemembe köny könnyre gyűl...
Mért kell nekem bús magamban,
Élnem holtig — egyedül?!

El sőtét kép! . . . haggy békében
Hisz ma öröm napja ég:
Hajón viszik rózsás révben
— Kelet legszebb gyöngyszemét!
Hív a harang . . . esküvőre,
Szivem fájón földobog:
Maradjatok mindörökkre
— Végtelenül boldogok!

SZENDRŐI JÓZSEF.

— **Tanulmány ut.** *Bartal* Béla cs. és kir. kamarás a vármegyei gazdasági egyesülethez a napokban küldte a megyei agrár programhoz való nagyobb szabású javaslatát s a mint értesülünk a napokban *Karlsbad*ba utazik, ahol ez a sokat gondolkozó és tervelő férfi nem annyira üdülni fog, de az ottani mintaszerű parasztpárti szervezetet tanulmányozza. Hazajövele után, mint gazdapárti agrárius fog működni s a „Birtok reform“ kérdésével foglalkozik. Biztos ígérte bízjuk, hogy e fontos kérdés tárgyalásánál lapunkat keresi fel tartalmas cikkeivel.

— **Eljegyzés.** *Miltényi* Béla tolnaszkályi segédjegyző eljegyezte *Bartlmá* Emma urleányt Szekesfehérvárról.

— **Megváltozott hivatalos órák.** *Fink* Kálmán kir. tanácsos, pénzügyigazgató urtól a következő levelet vettük: 14113/szám I.—1906. A „Közérdek“ tekintetes szerkesztőségének Szekszárd. Sziveskedjék b. lapjának legközelebbi számában, a napi hírek rovatában közölni, hogy az e megyebeli összes m. kir. adóhivatalok, valamint a vezetésem alatti m. kir. pénzügyigazgatóságnál az eddigi hivatalos órák helyett, folyó évi május hó 1-től kezdve, folyó évi augusztus hó végeig életbe léptetem hétköznapokra a reggeli 7 órától déli 1 óráig, vasár- és ünnepnapokra reggeli 8-tól 11-ig tartó hivatalos órákat akként, hogy az adóhivatalok be és kifizetést hétköznapokon 8—12 óráig, vasár és ünnepnapon 9—11 óráig eszközölnek. Szekszárd, 1906. évi április hó 24-én.

— **Esküdtek kisorsolása.** A szekszárdi kir. törvényszék a legközelebbi esküdtszéki ülészakra e hét keddjén sorsolta ki az esküdteket. Esküdtek lettek: *Csapó* Vilmos földbirtokos *Gindly* család, *Brandisz* Ferencz takarékpénztári titkár *Bonyhád*, *Böresök* József késes Szekszárd, *Kanczler* Antal ügyvéd *Bonyhád*, *Blasesök* Gyula gazdatiszt *Kajla*cs, *Mehrwerth* Ferencz kereskedő Szekszárd, *Szily* Géza ügyvéd *Tolna*, *Kunczer* János közgyám Szekszárd, *Paskusz* Emil fakereskedő Szekszárd, *Dittrich* József magánzó Szekszárd, *Hóhmann* József takarékpénztári pénztárnok *Bátaszék*, *Tenczlinger* Lajos földbirtokos *Tolna*, *Mólyes* Károly cipész Szekszárd, *Fördös* Géza ügyvéd *Paks*, *Beszedits* Ödön ügyvéd *Bátaszék*, *Berényi* László ma

gánzó Szekszárd, László Gyula takarékpénztári könyvelő Simontornya, Szondy István gyógyszerész Szekszárd, Térmege János földmives Nagydorog, Weiczner József takarékpénztári titkár Bonyhád, Márton György ny. tanító Bonyhád, Jeszenszky István földbirtokos Gindlycsalád, Mayer Gyula kereskedő Bátaszék, dr. Horvát Jenő ügyvéd Szekszárd, Gonda Béla borkereskedő Szekszárd, Vollar György kovács Szekszárd, Seiner Simon népbanki könyvelő Tolna, Székely Pál Székely földmives Szekszárd, Dobrik Lajos ny. állatorvos Szekszárd, Kőnczöl András Cs. földmives Decs. — Helyettes esküdtek: Bencze József bádogos, Décsházi György földmives, Csötönyi Benő földmives, Wilhelm Ede kályhás, Pozsgai János lakatos, Major György szabó, Méth János földmives, Fleischer Ödön fakereskedő, Pirnitzer Antal kereskedő, Müller Bernát borkereskedő Szekszárd.

— **A népbanki igazgatói állás.** A szekszárdi népbank választmánya f. hó 21-én d. u. 3 órakor tartott ülésén 9 szóval 7 ellenében úgy döntött, hogy az igazgatói állást nem tölti be, hanem *Tauszig* Adolfot bizza meg az irodavezetéssel és az összes munkát egy gyakornok segítségével a tisztviselők tartoznak díjtalanul elvégezni. Az igazság kedvéért megjegyezzük, hogy az igazgatói állást 2000 korona tiszteletdíjjal és a tiszta jövedelemnek fél %-kával *Schneider* Jánosnak ajánlotta fel e kérdés megoldására kiküldött bizottság, aki azonban ily javadalom mellett az állás betöltésére nem vállalkozott. A népbank a kérdés ily módon való megoldásával évenként 1640 kor., (tehát nem 3000 és több ezeret) takarít meg tiszti fizetésekben, amelyet a betétek bizonyos része minden személyi vonatkozás nélkül egyoldaltu gazdálkodásnak tart, mert minden betétes érdekét nem az intézet munkáinak hátrányára történt megtakarításban látja, hanem az elhanyagolt üzlet fellendítésében, a környékbeli pénzügyintézetek által elvont vidék visszahódításában, a szövetkezeti eszme terjesztésében és fejlesztésében. Tán ez a választmány egyes tagjai által írásban is szépen kifejtett eszme diadalmaskodott volna a szombati ülésen, ha melyes betétek nem hozatnak fel a szavazásra kocsin, ha nem élnek szavazati jogaikkal olyanok, akiket hivataluk, más pénzügyintézetek elfoglaltságuk bizony annyira leköt, hogy a Népbank ügyeivel foglalkozni nem érnek rá s az 52 ülés közül csak 2-3-ban vehetnek évenként részt s így ez intézet eminens érdekeit nem is ismerhetik. Adja isten, hogy a közgyűlés jóváhagyását váró határozat ne igazolja keservesen ama példabeszédet, hogy a *fukar duplán fizel*, mert ebből a minden embernél, személyenél és barátnál jobban szeretett szövetkezeti eszme veszedelmét, pusztulását látnánk.

— **Halálozás.** A paksi róm. kath. hitközségnek nagy gyásza van, meghalt a legöregebb tanítója: a „Geyer bácsi”, mert így hívta őt a város lakossága valláskülömbőség nélkül. Nemes kötelességének teljesítése közben dőlt ki az élők sorából, mert éppen elvégezve egy temetési szertartást, a temetőből indult szőlőjének megtekintésére, a hó utközben szélhűdés érte, összeesett és meghalt. Őt kiskorú árvaátja a hirtelen halálá váratlanul sujtotta. A hitközség a következő gyászjelentést adta ki: „A paksi kath. hitközség képviselőtestülete és tantsülete, úgy a maguk, mint az egész kath. közönség nevében, a vallásos szív igaz fájdalommal jelenti *Geyer* Ádám paksi kath. kántortanító urnak áldásos életete 70 ik, legbuzgóbb itt működése 49-ik évében, f. hó 24-én szív-szélhűdés folytán bekövetkezett halálát. A boldogult hült teteme f. hó 26-án délután 4 órakor fog a paksi kálváriai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat ugyanakkor reggeli 9 órakor mutatattik be a Mindenhatónak. A hálás tanítványok ezrei kérik a Mindenhatót, hogy adjon a legpéldásabb családátya és tanítónak örök nyugodalmat. Nyugodjék békében!” Valláskülömbőség nélkül osztozik egész Paks lakossága a mélyen sujtott és még nagyobb részben kiskorú árvaatból álló család igaz fájdalmában. Enyhítse fájdalmukat a részvét emez általános igaz megnyilatkozása.

— **Személyi hir.** *Tóth* Ödön vármegyei tiszti ügyész megjött hosszabb utjáról. Abbazián, Raguzán keresztül Boszniát utazta be.

— *Csók* István festőművész a múlt héten Ócsényben járt. Innen Párisba megy s ott telepszik le.

— **Esküvő.** *Szigeth* Gábor budapesti gépészmérnök ma délután 5 órakor tartja esküvőjét Szekszárdon *Szondy* Margittal, *Szondy* István szekszárdi gyógyszerész és neje született *Haidecker* Matild urnő leányával. Násznagyok *Forster* Zoltán és *Haidecker* Károly.

— **Tulipán mulatság.** A szekszárdi tulipánkert hálgybizottsága f. hó 26-án *Döry* Pálné urnő elnöklésével ülést tartott. Elhatározták, hogy a hazafias mozgalomba társadalmi állásra való tekintet nélkül belevonják Szekszárdot és egész környékét. E célból pünkösöd 2-ik napján nagyszabású mulatságot rendeznek a vármegyeház kertjében. Sátorokat állítanak, hol mérsékelt árakért enni innivalót lehet kapni s az ebből, valamint a mérsékelt belépő díjakból befolyó jövedelmet használják fel a hazafias cél előmozdítására. A jövő héten ismét ülést tartanak, amikor a részleteket állapítják meg.

— **A szabadelvű párt feloszlása Pakson.** A paksi szabadelvű párt folyó évi április 19-én *Kovács* Sebestyén Endre nagybirtokos elnöklésével gyűlést tartott, melyen egyhangulag a szabadelvűpárt feloszlatását mondták ki.

— **Befejezett telekkönyvi átalakítás** Alsónánán a hiteltelekkönyvi betétszerkesztés elkészült.

— **Kirendelés.** Az igazságügyminiszter *Miskolczy* Agost paksi járásbírói joggyakorlatot az ugyanottani járásbírói mellett alkalmazott ügyészéi megbízottnak állandó helyettesül rendelte ki.

— **Gazdasági vasút.** *Döry* Hugó újdombóvári lakos kérvényt adott be Újdombóvár állomástól Tüske pusztáig tervezett lőüzemi gazdasági vasút építési engedély elnyeréséért. A közigazgatási bejárás f. évi május hó 5-ikére d. u. 2 órára tüzetett ki, összejövetei helyül pedig az újdombóvári vasuti állomás.

— **Selyemtenyésztesünk emelkedése.** Selyemtenyésztesünk örvendetes fellendülését mi sem bizonyítja jobban, mint a selymet feldolgozó gyárak szaporodása. Ujabbán Békéscsabán tervezik egy selyemgombolyítógyár felállítását, az ennek céljára kijelölt terület megtekintésére *Stein* Géza felügyelő és *Kalin* Gyula főmérnök a helyszínére utaztak.

— **Buzaszentelés.** Szent Márk evangélista emléknapiján a katolikus egyház által tartani szokott körmenet az az napiéso miatt elmaradt. A buzaszentelést így *Wosinsky* Mór apátplebános a belvárosi templomban végezte.

— **Meghívó.** A szekszárdi polgári leányiskola folyó hó 29-én d. e. 11 órakor a főgimnázium tornacsarnokában a Tulipán-szövettség céljaira hazafias ünnepélyt rendez, melyre az érdeklődő közönséget ez uton tisztelettel meghívja az igazgatóság. Belépő-díj 60 fillér. Tanulóknak 40 fillér. A hazafias cél iránti tekintetből felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Külön meghívók nem bocsájtatnak ki.

— **Visszahelyezés.** *Szondy* Mátyás bonyhádi adótisztet a múlt-hóban a korábbi kormány politikai okból Nagyszőlősrre helyezte át. Az új pénzügyminiszter a hazafias adótisztet most visszahelyezte Bonyhádra.

— **Bérmálás.** *Zichy* Gyula gróf megyéspüspök a bérmálás szentségében folyó évi június 7-én részesíti szekszárdi biveit.

— **A Nőegylet új tagjai.** Az egyesült szekszárd-tolnamegyei nőegylet tagjai sorába beléptek: *Hazslinszky* Gézáné, *Alacs* Zoltánné, dr. *Pirnitzer* Béláné, *Miculescu* Jánosné, *Antal* Pálné, *Surányi* Viktorné, *Sinkovics* Gézáné, *Rácz* Gyuláné, *Somogyi* Paula, *Krammer* Zsófi, *Fiáth* Elemér báró és dr. *Sztánó* Sándor.

— **Üzletvétel.** A *Strausz* Mór féle szekszárdi épületfa kereskedést megvette *Reich* Ármán szekszárdi bérlő.

— **Elprédált uradalom.** Nagy szenzációt keltett nemcsak Szekszárdon, hanem

az egész környéken is, hogy báró *Drasche* Richárd 11 ezer holdas birtokát adta *Wolf* Henrik szekszárdi borkereskedőnek 5, másik szerint 5 millió 800 ezer koronáért. Ha a vételár nem nagyobb, akkor ez a kitünően felszerelt uradalom elprédálását jelenti, mert báró *Drasche* annak idején 4 millió 600 ezer koronáért vette a remek szép birtokot. Ugy mondják a tolnaiak egy millió koronát ráigérték *Wolf* ajánlatára, de már megkérték az ajánlattal. Az új tulajdonos hír szerint parcellázni kívánja a birtokot. A tiszteknek — kivéven az inspectort és ügyvédet — jövő jan. 1-re már felmondtak.

— **Kiállításra elfogadott képek.** *Miklósi* (Mutschenbacher) Ödön városunk szülötte, — *Mutsenbacher* Ödön vendéglős és fakereskedő fia szépen halad elő festői tanulmányában. Ujabbán a műcsarnok fogadott el tőle két szekszárdi vonatkozású képet kiállításra s ezenkívül a széptelhetőségű művészpnevendék állandó rajzolója a legelőkelőbb fővárosi élelapoknak.

— **Távirdahivatal felállítás.** A pécsi posta-és távirdaigazgatóság Alsótengeliczen távirda állomást szándékozik felállítani és a távirdavonal irányának kijelöléséhez a közigazgatási bejárást f. hó 27-én d. e. 8 órára tüzte ki, összejövetei helyül pedig a kölesdtengeliczei vasut állomását.

— **Egylet alakulás.** A *mucsfa* ág. hitv. evang. nőegylet alapszabályait jóváhagyás végett felterjesztette.

— **Nyugdíj beszüntetés és folyósítás.** Az alispán — közgyűlési határozatból kifolyólag — *Finkmann* Vilmos volt vármegyei állatorvosnak nyugdíját beszüntette. A nyugdíj szabályrendelet értelmében, ha valamely nyugdíjas nagyobb javadalmaszú állásba jut, mint a milyen fizetéssel nyugdíjazták, elveszti nyugdíját. Ez történt a jelen esetben *Finkmann* Vilmossal, aki körállatorvos Bácsbodrog vármegyében. *Csepke* Gábornak pedig, kinek hasonló körülmények között szüntették be a nyugdíját, újra 580 korona évi nyugdíjat folyósítottak.

— **A bonyhádi országos vásár** a kereskedelemügyi miniszter engedelmével május hó 3-án és 4-én fog megtartani, tekintettel arra, hogy a rendez vásárrnapra a képviselő választás is kitűzött.

— **Névváltoztatás.** *Kohn* Adolf kölesdi illetőségű, budapesti lakos családi nevét *Kelemen*-re és *Karpelesz* Samu görbői illetőségű, szilasbaldhási lakos vezetéki nevét *Kunra* változtatták. *Schmidt* László dunaföldvári lakos kiskorú László, István, Melanie és József nevű gyermekei vezetéki névének *Szentgyörgyi*-re való változtatását kérte.

— **Lőavatató bizottság becsői.** A Tolnavármegye területén működni hivatott lőavatató bizottságba a következők neveztettek ki becsőlökké. A *Központi járásba* Boros Zoltán, *Wilezek* Sándor, *Tenczlinger* Lajos, állatorvos Bolyos Béla; a *völgysegi járásba* Honig Albert, *Bruckmann* János és *May* János, állatorvos Keller Sebestyén; a *sim-nórnyai járásba* Bévárdy Lajos, *Kollmann* Gyula és *Pesthy* Endre, állatorvos Wagner Antal; a *dunaföldvári járásba* *Szeniczey* Géza, *Perezel* József, *Apáth* Alajos, állatorvos Dobrik Lajos; a *dombóvári járásba* *Szabó* Lajos, *Heimrikffy* Pál, *Veszelei* Zsigmond, állatorvos Singer Mátyás; a *tamási járásba* *Löwensohn* Gáspár, *Fekete* Imre, id. *Tóth* István, állatorvos *Huszár* Ferencz; a *Szekszárd városi bizottságba* *Nagy* György Hangonyi, *Uj* János Grósz, *Frei* János Takler, állatorvos *Halász* Gyula.

— **Pályázat.** A völgysegi járási orvosi állásra pályázat hirdettetett, mely május 28-án lejár. A kérvények Tolnavármegye főispánjához czimezve adandók be. Javadalma a X-ik fizetési osztályba sorozott fizetésen kívül 350 korona lakbér és 600 kor. utazási átalány.

— **Honosítás.** *Wiener* Hajman galicziai születésű paksi lakos a magyar állampolgárság elnyeréséért folyamodott.

— **Választásokhoz katonai karhatalom kirendelése.** A Tolnavármegyében f. évi 30-án végbemenő általános képviselőválasztásokhoz a közrend és közbiztonság fentarthatása érdekében már április 29-én délután megérke-

zik Szekszárdra 40 lovas katoná és 20 esendőr, Bonyhádra 60 gyalogos és 20 esendőr, Paksra 20 esendőr, Kölesdre 60 gyalogos és 20 esendőr, Pinczehelyre 60 gyalogos és 20 esendőr, Szakszra 70 lovas, 120 gyalogos és 30 esendőr.

— **Napidíj emelés.** A pénzügyminiszter a pénzügyigazgatásági díjnokoknakapidíját személyszerinti arányban felemelte.

— **Háziszolga kinevezés a megyénél.** Az alispán Reiter József szekszárdi lakost évi 400 korona fizetéssel háziszolgává nevezte ki.

— **Lemondás.** Forster István tabódi lakos, Tolnamegye területéről eltávoztván, a törvényhatósági bizottságban, az állandó választmányban, központi bizottságban, központi választmányban és a törvényhatósági bizottság albizottságaiban elfoglalt helyeiről lemondott.

— **Járás orvosi megbízás.** Dr. Pót Radó, a völgysegi járás orvosa hirtelen elhalálozása folytán a járásorvosi teendőket ideiglenes ellátásával Dr. Ellbogen Fülöp bonyhádi orvos bízott meg.

— **Bűnügyi védők.** A pécsi ügyvédi kamara, a szekszárdi kir. törvényszék területére az 1906. évre a következő ügyvédek-t küldötte ki bűnügyi védőkül: Albersz Rezső dr., Beöthy Károly dr., Gulyás József dr., Horváth Jenő dr., Krón Ferencz dr., Leopold Kornél dr., Mayer Gyula dr., Pirnitzer Béla dr., Spányi Leó dr., Steiner Lajos dr., Szász Endre dr. és Török Ottó dr.

— **Áthelyezett nyomda.** Lapunk kiadóhivatala a Báter János czég nyomdája e hét elején véglegesen áthurezolkodott új helyére a kaszinóbazár épületébe. Szép tágas helyiség áll itt rendelkezésére. Nyomdáját kiadóhivatalunk teljesen újból szereli fel, jövő hetekben már motor hajtja a gépeket. — Lapunk szerkesztősége is külön helyiséget kapott. Jövő hó elején dusan felszerelt papír üzletét is megnyitja a czég.

— **A bátai tüzkárosultak segélyezése.** Lapunk multkori számában már hírt adtunk a f. hó 2-án Bata községben kiütött tüzvészről, mely tizenhárom családot tett tönkre. A károsultak kérvényt nyújtottak be alispán urhoz segélyezésük iránt, ki számukra könyöradomány gyűjtési engedélyt állított ki két havi időtartamra és azonfelül felhívta az összes szolgabírákat és Szekszárd város polgármesterét, hogy a károsult családok segélyezésére gyűjtést indítsanak és a befolyt összeget szállítsák be.

— **Tüzek.** Bata községben f. hó 19-én déli 12 órakor Dér Imre háza telkén szét-szórt töreкке meggyuladt és az nap d. u. 5 óráig égett. Elégett károsnak egy szekér töreкке és Somogyi Józsefnek szalmakazalja. Dér Imre háza telkén volt töreкке meggyuladt, hogy égjen el, mert a földjét fel akarta szántani. — Folyó hó 21-én éjjel Pakszon 3 kis Zsellér ház égett le a régi kömlödi országot utzában. A tüzet a derek és éber paksi tűzoltóság oly gyorsan lokalizálta, hogy a lakosság legnagyobb része reggelre arról tudomással sem bírt, sőt a szokásos harang kongatás is elmaradt. — Nagy szerencsétlenségnek, sok család pusztulásának oka a gondatlanság. Ily gondatlanság okozott veszedelmes tüzvészt Felsőnánán, ahol Taumer Márton házában a gazda leánya a tüzhelyből kiszedett, még teljesen ki nem aludt paraszt és hamut a szemétdombra kiöntötte, amitől tűz támadt. Nyolcz ház, melléképületek és sok ingóság esett a lángok áldozatául. — Pakszon vasárnap virradóra 2 ház égett le. — Ócsény község határában leégett. Iárkus Sándor 300 kor. értékű szalma kazla.

— **Letartóztatott vaskereskedő.** A budapesti rendőrség letartóztatta Parragh Sándor paksi születésű 31 éves vaskereskedőt, aki ellen egy budapesti nagy vaskereskedő czég tett feljelentést sikkasztás miatt. A czég Parragnak a József körut 60. száma alatt egy vasüzletet rendezett be és 9000 koronát érő árut adott át neki bizományba. Parragh a 9000 koronát érő árut potom áron elvesztetett, de a czégnek egy fillérrel sem számolt be.

— **Névvaltoztatás.** Breitenstein Antal és fia varsádi születésű, lengyeltői lakosok családi nevüket Berényi re változtatták.

— **Vásárnap áthelyezés.** Szaksz köz-ség előljárósága kérvényt adott be, hogy a június hó 3-ára eső vásár június 20-ára helyezzessék át, tekintettel arra, hogy június 3-ára pünkösöd első napja esik.

— **Ismeretlen hullá a Dunából.** Pakszon f. hó 23-án este felé a molnárok egy eddig ismeretlen asszony hulláját a Dunából kifogták. A hullá nem régen lehetett a vízben, mert a feloszlásnak semmi jele sem mutatkozik még rajta. Az előljáróság a helybeli hullaházba szállította, honnét boncolás után f. hó 24-én temették el.

— **Szöllő vessző lopás.** A mult évben több helyen kilopták a már elültetett szőlővesszőt s úgy látszik Szekszárdon ez állandó keresetforrássá válik. A mult héten is 3000 drb gyökeres vesszőt loptak el Nagy Ádám szekszárdi földműves szőlőjéből.

— **Házasság szédelgés.** Néhaj Dékics Sándor volt vármegyei pénztári díjnok özvegyét és leányát Valériát férjezett Lambert Albertné, ki férjétől elváltan él, a pécsi ügyészség megkeresésére a pécsi rendőrkapitány letartóztatta házassági szédelgés miatt. Egy 60.000 koronával rendelkező, de valóságban nem létező menyaszzsonnyal kecsgettek két fiatalembert, kiktől 20—100 kor. előlegeket szedtek fel s midőn már tovább nem tudták őket áztatni, akkor a menyasszonyt meghalatták. Azután az egyik fiatalembernek Dékicsné saját leányát mutatta be, akire a fiatalember mintegy 1200 koronát költött, mire világosabban látott s feljelentette őket. Anya és leánya részint tagadnak, részint egymásra vallanak.

— **A Duna áldozatai.** A héten Dunaföldváron egy 9 hónapos gyermeket, míg Pakszon egy 45—50 év körüli női hullát fogtak ki a Dunából. A kis csecsemő kegyetlen gyilkosság, míg a nő véletlen szerencsétlenség folytán került a Dunába. A kis magzat hulláját a dunaföldvári kir. jbiróság pénteken felboncoltatta.

— **A Ferencz József keserűviz a gyógykincsek egyik legértékesebb része és évenkint sok millió palaczkban az egész világba szétküldetik.** Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet, nehogy valamely csekély értékű utáztatot kapjunk.

— **A lórugás áldozata.** Szvoboda János dombóvári borbélymestert a 24-én tartott országos vásár alkalmával egy ló hasba rugta. A szerencsétlen ember irtozatos kínok között másnapra meghalt.

— **Halálos esés.** Nagy Péter böleskei lakos, f. hó 23-án házépítés közben az állványról egy fél öl magasságból fejtetőre lezuhant és pedig oly szerencsétlenül, hogy másnap meghalt. Szerencsétlenségének saját vigyázatlanága az oka.

— **Ellopták a malaczeit.** Nagy Márton szekszárdi lakosnak szerdán éjjel ellopták a malaczeit. A tolvajok a kert kerítést kivágták s az így támadt nyíláson hajtották keresztül zsákmányukat.

— **Öngyilkos gyermek.** Sióagárdon egy 12 éves gyermek, Navresski Anna a Sióba ugrott s belefulladt. A Sióból kifogott gyereket vasárnap temették. Öngyilkosságának oka, hogy anyja, a miért hazulról elmaradt, megverte.

— **Zsebmetszők.** Szekszárdon a vasárnap délután tartott képviselői programbeszéd alatt valami ügyes zsebtolvaj ellopta Szeiner Lipót szekszárdi kereskedő kettős fedelt aranyóráját.

— **Furfangos család.** Kocza István Csötönyi, a f. hó 18-án megtartott Zombai vásáran Kis János kápolna pusztai lakostól két lóvat vett meg. Itthon aztán észre vette, hogy az egyik lóva kehes, sőt a kor meghamisítása végett Kiss a lovak fogait vassal sütogette és lereszlette. Kocza István Kiss Jánost család miatt feljelentette.

— **Országos vásár.** A bonyhádi országos állat- és kirakodó vásárt április 30 án és május 1-én tartják meg.

— **A kártyázás vége.** Lapunk mult számában ez alatt a czím alatt közöltük, hogy Husvét vasárnapján éjjel Szekszárdon, a Horváth Vincze féle kocsmában Ádám Antal, Nagy József Prantner és Gyurkovics Lajos Sándor Lászlót karókkal megtámadták s közülök valamelyik úgy fejbe ütötte, hogy

eszméletlenül szállították a kórházba. Sándor László az ütés következtében f. hó 23-án meghalt.

— **Véres verekedés.** A szeretet nagy ünnepe, a husvét nem akadályozta az embereket a gyűlölködésben. Szekszárdon három eset is fordult elő, ahol a husáng, bicska és pisztoly működött, Diósberényben pedig a fejszének jutott szerep. — **Eichorn János és Breitenstein György** diósberényi lakosok ugyanis összeveszttek s Eichorn az utóbbin fejszével olyan súlyos sérüléseket ejtett, hogy beszállították a szekszárdi kórházba.

— **Könyöradomány gyűjtési engedély.** Özv. Zakariás Jánosné pinczehelyi lakos könyöradomány gyűjtési engedélyt kapott 60 napi érvénnyel.

— **Verekedés.** Leopold János és Ribling János decsi szőlőhegyi lakosok Mayer János ugyanottani lakost megverték és könnyű testi sértést ejtettek rajta.

— **Gyilkos após.** Eichorn János erdővéd Breitenstein János diósberényi lakos ipát többször pirogatta részegeskedéséért, de nem igen volt foganatja. Breitenstein husvét másnapján is ittas állapotban ment haza s mikor a vejét meglátta, félve, hogy az újra korholni fogja, fejszével úgy fejbe vágta, hogy Eichorn eszméletét veszítve összeroskad. Breitenstein ezután még az nap éjjel felakasztotta magát s halva találták meg.

— **Meglopott birtokos.** Szeniczey Géza földbirtokos, Paks községhez tartozó Hegyes pusztájáról, a kocsis szinből két pár lószerszámot és egy kocsis köppenyt f. hó 21-ére virradóra eddig ismeretlen egyének ellopták.

— **Alapszabály jóváhagyás.** A magyar-keszii egyenlőségi kör alapszabályait a belügyminiszterium jóváhagyta.

— **A tüdővész gyógyszereül a bükkfakátrány-készítmények teljes joggal régi jó hírnévnek örvendenek.** Ezen készítmények a legkülönbözőbb alakban használatnak, melyek között legjobb a „Sirolin Roche, miután ez hatásos, inger nélküli és mindenek előtt igen jóízű. Kapható minden gyógyszeriarban.

— **Verekedés.** Pusztai György decsi muzsikusz cigány Sárközi István sarplisi lakost a nyéki legelőn megverte, hogy a szekszárdi kórházba kellett szállítani.

— **Grammophon.** Az új világ egyik csodája a grammophon. Hogy mi mindent talál még fel az ember! Már repül a levegőben, hangját egy kis drót elviszi hihetetlen messziségre, lefotografálja egy darab papirosra a tárgyak képét és képes már lefotografálni a hangot is. Egy csöpp elmésen szerkesztett óramű, egy kis tü, réz tölcser és egy összekarozott kaucuk lepény segítségével bárki rendezhet otthon operai előadást, megszólaltathatja a legelső színészeket, énekeseket. A legdivatosabb, a legzajosabb sikert aratott kuplékon kényelmesen kaczaghat s annyiszor, ahányszor akarja. Végig élvezheti a híres ének és zenekarok játékát, Kubeliket, Vécsey Ferit, a magyar zsenit, a párisi katonazene bandát egykép hallhatja, csak épen egy kis óraszerkezetet kell felhuzni. Hej bezzeg, ha a régi jó időkben fel lett volna már talá, mikor még a ezammogó viczinálisok sem jártak s jó marasztaló sár volt a vendégfogó. Milyen kelete lett volna még nemzeti uraimék udvarházaiban. No, de most se fölösleges, mert hát mindenki nem szaladhat Kubelik, stb. után. Itt a Grammophon elhozza a szót, az éneket, a muzsikát! Grammophonok kaphatók gyári áron Arva J könyvkereskedésében Szekszárdon. Ugyanott fényképezési czikkék és gépek is kaphatók! Miután a fényképezés a legszebb sportok közzé tartozik, ajánljuk ezt is a n. érd. közönség szives figyelmébe.

— **A magyar kir. szab. osztályosorsjáték** felette jelentékeny sikert ért el. Mindenütt azokról a nyereményekről beszélnek, amelyek a 17-ik játékban huzattak ki, de még többet beszélnek az emberek — rangkülömbőség nélkül — azokról a milliókról, amelyek a folyó hó 23-án kezdődő 18-ik játéknál érhetőek el, éppen úgy, mintha már a zsebeikben volnának ezek a milliók. Valamennyinek kétségkívül szívük legbenső zugában egy csekély reménység lappang. És miért is ne? A kerék mindannyiok számára forog és a szerencse merőben a véletlentől függ. Mindenki, amily gyorsan csak teheti, egy vagy több sorsjegyet vesz, beteszi ezeket a tárczájába vagy szekrényébe, hogy aztán hónapokon át, mint egy darab rádium, midazok rideg életét bevilágítsa, akinek egész éven át reggeltől estig pihenés nélkül dolgoznia kell, hogy csak a legszükségesebbet megkereshessék, minden reménység nélkül, arra, hogy e munka révén valaha jóléthez, vagy éppen gazdasághoz jussanak. A most

vásárolt sorsjegyek, egész időn át megannyi ablakoskák, amelyeken át a szerencsés lehet pillantani. Hiszen még a legmögörvább moralisták se tagadták soha sem, hogy a reménység az emberi cselekvések leghatékonyabb rugóinak egyike. Hát nem e szerencsétől függ életünk legtöbb körülménye? Terveink sikere, fáradozásaink célja, törekvésünk a teljes gazdasági függetlenség iránt: mindez vajjon nem olyan-e mint egy sorsjegy, amelynek eredménye igen gyakran nem az egyesek intelligenciájától és tetteitől függ? Egy neves írónk nem régiben a maga szellemes modorában azt írta, hogy a mindenkit szórakoztató és gyakran vigasztaló sorsjáték, anélkül, hogy valakire veszedelmes volna, a leggyorsabb minden spekuláció között, mint-hogy az esélyek minden résztvevőre nézve egyenlőek. És a mikor ellenvetették, hogy nem nyerhet mindenki, azt válaszolta, hogy az csak azoknak jelent valamit, akik a reménységet a bizonyossággal tévesztik össze. Ha veszünk egy sorsjegyet, úgy minden szenvedelem nélkül játszunk. A játék megvárásol bennünket, anélkül, hogy felizgatna és azon a napon, a mikor a huzás csak a mások szerencséjét hirdeti számunkra, filozofikus egykedvűséggel mondjuk: a szerencse vak és kiszámíthatatlanok a szeszélyei. Mindenesetre semmi akadályja nincs, hogy ma vagy holnap a mi ajtónkon kopogtasson. Kinek nincs még sorsjegye? A legszerencsésebb *Dörge Frigyes* bankházában kapható.

Borszék.

Ha Székelyföldön jársz — fenyesek aljában —
Hol tündértől népes ragyogó világ van,
Megejt híres vizü Borszéknek forrása,
Mely már Atillát is veudégül traktálta.
Itt pedig Tolnában, bikavér honában,
Borivóktól népes, venyigés világ van,
Melynek lángborából — ha megtelek gyönggyel
A magyar néplelek őserje tör fel . . .

Csak borszéki vizet igyunk hát ily borral:
Magyar virtust nevel, életkedvet forral . . .

VIDÉK.

Simontornya.

Ártézi kut. Lapunk barátja a következőkről értesít: Az ártézi kut furása most már jobban megy, mert áthaladtunk a kőrétegen. Most fehér agyagban furunk, s bár ez is nagyon makacsodik, mégis szépen haladunk. 26-án déli 12 órakor a 34 méternél vagyunk.

A SZOMSZÉDBÓL.

Főispáni beiktatás. Gróf *Széchenyi* Viktor főispánt Fejérvármegye törvényhatósága e hó 28-án iktatja be nagy ünnepséggel hivatalába, melyre vármegyénket, mint szomszédos törvényhatóságot is meghívták, de mint értesülünk vármegyénk hivatalosan nem vesz részt a beiktatáson.

SZINÉSZET.

Április hó 21-én szombaton a „Legvitézebb huszár“ énekes játék került színre. E darabban a főszerepet *Farkas* Ferencz helyett *Székely* Gyula, a marquisné *Ruzsinszky* Ilona játszotta. Mindketten nagy hatást értek el. A jó darab hálásabb részeit *Szalontay* Ferike (Juliette, a marquisné szabaleánya) pompásan kiaknázta, ki ma igazán kedves, mozgékony, kiválóan aranyos színésznő volt. Oly élénken, művésziesen, kedveltetően játszott, hogy a nagyszámu közönség valósággal megbámulta fűrgé, kedves játékát, tapsolta, énekeit, szép tánczait megismételtette s folyton éljenezte. Méltó párja volt *Bogyó* Zsiga komikus, Gyuri, az óbes-

ter legénye szerepében. Vasárnap 22-én d. u. „A falu rossza“ című népszínművet adták elő az ifjuság és a nép részére. Nagyon jól sikerült az előadás. A szereplők mind jól megállták helyüket. Tapsból bőven kijutott a főszereplőknek.

Ugyancsak vasárnap este az „Elnémult harangokat“ adták. Nagyon szép színjáték volt. Vasárnap azonban inkább népszínművet kellene adni, mert ily szép, hatásos színmű értéket a vasárnapi vegyes közönség nem tudja eléggé méltányolni. *Fodor* Oszkár (ref. pap) igen szép szerepre vállalkozott, hívei megmentésére. Nagyon jól játszott, valamint *Baróthy* Antal és *Thomay* Ella.

Hétfőn és kedden Gül babát adták elő telt ház előtt. *Ruzsinszky* Ilona (Leila) pompásan énekelt, Gábor diák szerepében *Aradi* Aranka szintén remekelt. *Baróthy* Antal (Gül baba), *Székely* Gyula (Kucsuk Ali basa) szerepében szintén derekasan helyt álltak, *Bogyó* Zsiga Mujkó cigány szerepében pedig állandó derűtséggel tartotta a közönséget.

Szerdán este egy francia vigj tékot adtak, a „Titkot.“ Francia voltából pedig az következik, hogy a házasság-problémáját feszegeti. Mert a francia darabok szerint az emberek csak házasodnak — jóllehet némelyek — szindarabot írnak.

Jelen esetben is a szokott kérdéssel foglalkozik a darab, de a morálja az már — eredeti. Az ugynevezett konvencionális hazugságok ellen hadakozik, amiket tisztességnek szoktunk hívni a vidéken. Eddig azt tartottuk, hogy aki „félrelép“ az megbűnhődik. De ez nem igaz, mert amit bűnnek tartottunk, az erény, önfeláldozás.

És meg kell adni, hogy annyi kiváló írói készséggel, rutinnal adja elő vélt igazságát, hogy kedvet kap az ember erre az önfeláldozásra. Ami az előadást illeti az a szokott jó, *Baróthy* Antal a főszerepben kitűnő volt a szó teljes érdemében.

A többiekéről *Fodor* Oszkáról, *Thomay* Elláról, *Markovits* Margitról, *Szelényi* Emiliáról s másokról is csak jót mondhatunk, bárhogy keresnők a hibát.

S az a legszebb dicséret, hogy — nem találtunk.

E hó 26-án esütörtökön színre került „A miniszter előszobájában“ című dramolet és a „Parasztbecsület.“ Az első régi egyszerű darab értékét *Baróthy* Antal (napidíjas gyakornok) művészies játéka emelte, kit több ízben kitapsoltak a színpadra.

A paraszttbecsület operában *Ruzsinszky* Ilona, *Kalmár* József és *Székely* Gyula énekesek kitűnően megfeleltek feladatuknak. *Szalontay* Ferike (Lola, Alfio felesége) jól megállta helyét. Nagyon jók voltak a zenei darabok, miért *Takáts* Agoston karnagyot, valamint a többi zenészeket is dicséret illeti. A közönség úgy látszik mindig jobban támogatja a derék színésztársulatot, mit csakugyan megis érdemelnek. Pénteken Diákélet, került színre, ma szombaton pedig Gül babát adják elő.

A társulat legnagyobb sajnálatunkra már a jövő esütörtökön elmegy Szekszárdra, mivel a közönség pártolása nem elegendő.

Felhívjuk a nagyközönséget, hogy legalább az utolsó hetet használja fel a színházba járásra. Isten tudja mikor kerül ide ismét ilyen jeles művészi erővel rendelkező társulat.

Vasárnap: *Bajusz*, Hétfő: *Szodaleány*, Kedden: *Koldusgróf*, Szerdán: *Takarodó*, Csütörtök: *Leányka*. (Buesu előadás).

EGYHÁZI ÜGYEK.

Áthelyezés. A megyéspüspök *Cselenkó* János püspökpusztai lelkész Baranyaszentgyörgyre, *Hortobágyi* József dunaszekesői káplánt Baarra, *Horváth* Dénes somberek-i h. plébánost Baranyaszentistvánra helyezte át.

Kinevezés. *Zichy* Gyula gróf, püspök, *Pfszterer* Emil baranyaszentgyörgyi plébánost, püspökpusztai plébánossá nevezte ki.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

Vallás és szociálizmus. *Szilbek* Lajos dr., a kiváló író, városunk szülötte egész kis könyvtárat irt össze már filozófiai, vallási és társadalomtudományi tárgyokról. Legújabb műve heves polémia a szociáldemokrácia istentelen és egyházellenes világfelfogásával, a mely annál veszedelmesebb, mert tetszetős áligazságaival a köznép gondolkodását mérgezi meg. Bámulatos és sokoldalú olvasottság, a meggyőződés lelkes heve, a vitázó éles ítéllete és sima ügyessége teszi ezt a munkát is becessé és érdekes olvasmánnyá. Meglátszik nyilván, hogy keresztény és katolikus pap írta ezt a könyvet, de nem elfogultság vagy türelmetlenség árulja el íróját, hanem az ügye igazában való rendületlen hité igazolja. A nagyon is aktualis irat kiadója az Atheneum, ára 1 kor. 50 fillér.

Muzeum, közintézetek ügyei.

A muzeum új könyvtár-termében a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelője által ajándékozott vasszerkezetű könyvállványok elkészültek. Az egész szerkezet csinos és igen czélszerű; most már csak az átköltözés van hátra, hogy a könyvtár a nyilvános használatra átadható legyen. A néprajzi osztálynak a folyósóra helyezett részén is a munkálatok annyira előrehaladtak, hogy a muzeumot a jövő hó első felében már a közönség is látogathatja.

Ajándék a muzeumnak. *Gründl* Tivadar paksi gyógyszerész egy régi almáriumot ajándékozott állítólag *II. Rákóczy* Ferencz egyik felvidéki várából való s ajándékképp jutott az ajándékozó egyik ősenek tulajdonába s apáról fiura maradt örökségképpen. Az almáriumnak ma már teljesen szokatlan alakja, sajátos alaku oszlopdiszíttései és festése csakugyan a kétszáz év előtti időre vallanak. — *Krommer* János nagymagyoki lakos pedig egy régi tűzkő gyújtó készüléket és egy tűzkőverő kést ajándékozott.

EGYLETEK, TÁRSULATOK

Uj egyesület alakulása. A Baranya — Somogy — Tolnamegyei erdészeti és vadászati egysület f. hó 22-én Kaposváron megalakult. Az egyesület célja a szaktársi érület ápolása mellett az erdőgazdaság és vadászat és az ezzel foglalkozók érdekeit megóvni és előmozdítani. Az egyesület tagjai: alapítók (kik legalább 100 koronát lefizetnek) rendes tagok (évi 5 korona tagdíj fizetéssel) és tiszteletbeliek. Az alakuló gyűlést a „Korona-Szálló“ nagytermében délelőtt 10 órakor nyitotta meg *Pánczél* Ottó kir. erdőfelügyelő, az előkészítő bizottság elnöke. Üdvözölvén a megjelenteket, szóval is előadta az egyesület célját és bejelentette, hogy már eddig 21 alapító és 153 rendes tag jelentkezett. Ezután elsősorban az alapszabályok tárgyalattak és azok az előkészítő bizottság tervezete szerint — igen csekély módosítással — elfogadtattak. Másodsorban megejtettek a választások, alapszabály szerűen titkos szavazással. Megválasztottak: Elnök: gróf *Széchenyi* Bertalan, I. alelnök: *Pánczél* Ottó, II. alelnök: *Márfly* Emil. Választmány: *Almássy* István, *Csik* Gyula, ifj. *Draskovits* Iván gróf, *Fischer* Colbrie Emil, *Hám* Ferencz, *Héjas* Kálmán, *Horváth* István, *Gaal* Gaszton, báró *Inkey* József, *Kolosváry* Andor, *Küzdő* Árpád, *Sárközi* György, *Sárközi* Béla, *Schréter* Károly, *Sech* Jenő, *Suba* Rezső, *Szarkássy* János, *Szuly* János, *Tirts* Rezső, gróf *Zichy* László. — A választás után a közgyűlés feloszlott és nyomban megtartotta a választmány első ülését. Es ez alkalommal megválasztott titkárrá: *Küzdő* Árpád, pénztárossá: *Sech* Jenő. A gyűlés után közös ebéd volt, melyen a megjelentek a legjobb hangulatban, cigány

szó mellett, együtt maradtak, amíg a különböző időben és irányba menő vonatok indulási ideje a társaságot szét nem választotta. A tapasztalható örvendetes érdeklődés is igazolja, hogy az egyesület szükséges és célszerű. A megválasztott vezetők személye teljes biztosíték arra, hogy a vezetés jó kezébe tétetett le, az egyesületnek *fel kell virágozni és célját még inkább el fogja érhetni*, ha a három szomszéd megyebeli erdészettel és vadászattal foglalkozók minél nagyobb számban az egyesületbe belépnek, mit ez alkalommal szíves figyelmükbe ajánlunk.

A szekszárd-bátai ármontesítő és belvizeszabályozó társulat f. hó 21-én, dr. *Hirling Ádám* elnöklésével ülést tartott. A miniszteriumot *Molnár Lajos* kir. főmérnök képviselte. Az elhunyt pénztárnoknak, *Nagy Józsefnek* emlékét jegyzőkönyvileg is megörökítették. A fegyelmi választmány tagjaiul *Tomcsányi Lajos* és *Nagy György*, póttagokul *Náday Emil* és *Forster Zoltán* választották meg. Az adóvisszatérítési összegbizottság tagjai: *Kelecsényi Ambrus*, *Tóth Károly* és *Steinsdorfer József* lettek. Megválasztották a vízvédelmi bizottságot is. *Háry Ede* helyére pótszámvizsgálóul *Bodnár Istvánt* ajánlják a közgyűlésnek. Pénztárnoknak *Steinsdorfer Józsefet* választották. Az ellenőri állást nem töltötték be, de segéd mérnököt alkalmaznak helyette. *Nagy József* volt pénztárnok özvegyének 1200 koronát szavaztak meg. Ezután jóváhagyták a számadásokat s letárgyalták a folyó ügyeket.

A paksi és paksvidéki ker. munkás-egyesület alapszabályait a belügyminiszterium azzal küldte vissza, hogy azok eredeti alakjukban a láttaozásra nem alkalmasak, mert az egylet egyik céljából tagjainak kedvezőbb munkásfeltételek kieszközölését tűzte ki, holott a munkásfeltételek iránt való egyezkedés, a szerződés megkötése a munkásnak és munkaadónak teljesen magánjogi természetű ügye, s mint ilyenbe az egyletnek semmi beleszólása nincsen.

A tolnai házasági segélyegylet alapszabályait a belügyminiszterium nem láttaozhatta, mert egy korábbi körrendelete értelmében az ily egyletek alapszabályai a kereskedelmi törvény rendelkezéseire képest átdolgozandók és a kereskedelmi cégjegyzékbe leendő bejegyzés végett az illetékes törvényszéknek bemutatandók.

A pálfai polgári olvasókör alapszabályainak módosítását a belügymin. láttaozásra alkalmasnak nem találta, mert az elhatározott módosítás nem mondja ki azt, hogy csakis nyilvános tanintézetbe nem járó ifjak vehetők fel tagnak 16-ik életévük betöltése után.

Alapszabály jóváhagyás. A „Szekszárdi Vivó Club”, a „dunaszentgyörgyi függetlenségi 48-as polgári olvasókör” és a „faddi 48-as olvasókör” alapszabályait a belügyminiszter láttaozta.

Egylet alakulás. A „Dunaföldvári Dalkör” alapszabályait dr. *Angyal Béla* dunaföldvári lakos, ideiglenes elnök jóváhagyás végett felterjesztette.

TANÜGYI HIREK.

Utazó tanfelügyelő. Vármegyénk fáradhatatlan tanfelügyelője már 2 hét óta uton van, tengelyen járja a falukat és vizsgálja az iskolákat. Ez a helyes eljárás, nem pedig az irodai dirigálás.

Szekszárdon külön szaktanitós gazdasági ismétlő iskola. Ugy halljuk, hogy az állami szőlőtelep bezűntetése folytán ezen területen a város külön szaktanitós gazdasági ismétlő-iskolát fog felállítani.

Értékpapírt vásárló iskola. Bonyhád nagyközség előljárósága az ottani községi iskolai alapvagyon 1027 K 97 fillérnyi készpénzét értékpapír vásárlás céljából a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium segédhivatalának felküldötte.

Mozgalom kezdeményes vasuti jegyért. A felekezeti és községi tanítók mozgal-

mat indítottak, hogy az új kormánynál a kedvezményes vasuti utazást elnyerhessék.

Pályázat faiskolakezelési jutalomdíjért. A földmivelésügyi miniszter egy 600, két 400 és huszonegy 200 koronás jutalomdíjra pályázatot hirdet azon tanítók számára, kik faiskolát vezetnek. A kérvények május végeig adandók be a kir. tanfelügyelőséghez. Bővebbet a „Néptanítók Lapja” 16. száma nyújt.

Derék tanító. *Schwartz Márkus* bonyhádi izraelita tanító nevének *Szinire* való magyarosításáért folyamodott. Ezt követhetné még vagy 200 tolnamegyei tanító, kiknek még mindig idegen hangzású a nevük. Pedig az igazi hazafinak külsőleg is jelét kell adni érzelmének.

Mezőgazdasági tanfolyam néptanítók számára. A földmivelésügyi miniszter, a gazdasági ismétlő iskolák vezetésére hivatott néptanítók gazdasági kiképzése céljából, folyó évi július 2-től bezárólag július 28-ig az algyógyi, adai, békéscsabai, braznóbányai, esákovári, csikszeredai, hódmezővásárhelyi, jászberényi, karczagi, komáromi, lugosi, nagyszentmiklósi, rimaszombati, szentimrei, szilágysomlyói és szabadkai földmives iskolákon 20—20, összesen 320 néptanító számára négyhetes gazdasági tanfolyamot rendez. Ezen tanfolyam tartamára felvett minden egyes néptanító 100 (Egyszáz) korona átalányban részesül, melyből utiköltség ellátás, szóval minden költség fedezendő. A tanfolyamokra tényleg alkalmazásban levő oly néptanítók vétetnek fel, kik mezőgazdasági tanfolyamon még nem vettek részt. A tanfolyamokra felvételt kívánó tanítók ez iránt illetékes tanfelügyelőségük útján folyó évi május hó 10-ig jelentkezzenek.

Iskolalátogató. *Tordai Imre* ipariszkolai szakfelügyelő f. hó 27-én meglátogatta a dombóvári iparostanonciskolát.

Tandíjmentesség. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy az állami elemi és az állami- és áll. seg. községi polgári iskolába járó magyar honosságu s osztrák állampolgársággal, valamint a bosznia-hercegovinai illetőséggel bíró katonai altisztek gyermekei szegénységi bizonyítvány felmutatása nélkül tandíjmentességben részesíttessenek.

Nyugdíjbizottsági tag. A dunamelléki ev. ref. püspök a tanítók nyugdíjfelülvizsgálati bizottság tagjává — a betegség miatt lemondott *Baján Lajos* helyébe — *György János* öcsényi okl. tanítót nevezte ki.

Nyugdíjazás. A közoktatásügyi miniszter *Szendey Ferenczné* szül. Németh Irén böleskei munkaképtelennek talált községi óvónőt 1906. május 1-től 240 korona évi rendes nyugdíjjal nyugdíjazta. — *Kapossy Terézia* németkeri rk. tanítónő nyugdíjazásáért folyamodott. — *Wigand Henrik* kalaznói ág. ev. el. iskolai tanító 1905. szept. 1-től kezdve az országos tanítói nyugdíjintézetbe felvételt.

Üres állomás. A böleskei községi óvónői állomás nyugdíjazás folytán megüresedett. Fizetés 600 korona és lakás.

Helyettes tanító. A *Farkas Julianna* elhalálozása folytán megüresedett sióagárdi rk. tanítónői állásra az iskolaszék helyettesül *Seleznik Paula* okl. tanítónőt hívta meg.

Özvegyi segélypénz. Néhai *Hönigsberg Márk* paksi áll. polgári iskolai tanár özvegye szül. Blum Rozália részére a közoktatásügyi miniszter 1906. május 17-től évi 876 korona özvegyi segélypénzt engedélyezett.

Nyugdíjigényfelemlés. *Máté Károly* tolnai áll. isk. igazgató nyugdíjigénye 1300 és *Szirtes Zsigmond* paksi izr. tanító nyugdíjigénye szintén 1300 koronára emeltetett fel.

SPORT.

Vivóklub közgyűlése. A szekszárdi vivóklub ma d. u. 5 órakor a szekszárdi kaszinó szalonjában közgyűlést tart, melyen a jóváhagyott alapszabályokat mutatják be.

GAZDASÁG.

A vármegyei gazdasági egyesület segélyezése. Vármegyénk alispánja a közgyűlés által a gazdasági egyesületnek megszavazott 4000 korona segélyt most utalványozta ki.

Valami a verébről. A verérek tulságos elszaporodását azok tojásainak elszedésével célszerű megakadályozni, olyan helyen, ahol a gabonában, asztagokban stb. nagyobb kárt tehetnek. Ellenben a fiók veréket elszedni nem kell, mert ekkor a veréb különösen gyümölcsös kertekben, nagyon hasznos állat. A veréb-fiókákat az öregek ugyanis csaknem kizárólag hernyóval, lepkével stb. etetik. A veréket különben nem nagyon szeretik gazdáink. Pedig — és különösen gyümölcsösökben — sokkal több hasznot hajt, mint esetleg kárt csinál a veréb.

HIRDETÉSEK.

Hampshire-Down félvér egy és fél éves

tenyészkosok

eladók **Klein Lajos** gazdaságában **Baracson**, Dunaföldvár mellett.

Milyen költséges előítéletem is volt nekem, hogy még csak most használok a konyhámban

Ceres-étel zsirt!

(kókuszdíoból)

Ezt kell nem egy háziasszonynak beismernie, már az első kísérletnél.

SCHICHT GYÖRGY

„Ceres” tápszerművek osztálya.

Aussig E/m.

457 szám.
tkv. 1906.

Árverési hirdetmény.

A dunaföldvári kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy Mészáros Károlyné szül. Györkő Zsófia kérelme folytán Dunaföldvár községben fekvő, a dunaföldvári 5358 sz. tjkvben A. 1 sorsz. alatt felvett 3339 hrsz., 2135 népszámu ház, udvar és kerttel végrehajtási joghatálylyal bíró önkéntes árverés útján 1664 kor. kikiáltási árban az **1906. évi május hó 15-ik napjának d. e. 10 órákor** ezen telekkönyvi hatóság árverési termében megtartandó árverésen eladatni fog a kikiáltási áron alul is.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes papirban kamatpénz fejében letenni és vevő a vételért három egyenlő részletben lefizetni köteles, végre, hogy az árverési feltételek a hivatalos órák alatt alulirt tkvi hatóságnál és Dunaföldvár község előljáróságánál megtekinthetők.

Az árverés elrendelése a dunaföldvári 5358 sz. tjkvben feljegyzendő.

Kelt Dunaföldváron, a kir. járásbiróság tkvi hatóságánál 1906. évi február 23-án.

Baksay,
kir. albiró.

Pénzkölesön!

Házakra, földbirtokokra I., II. helyre olesó feltételek mellett, valamint személyhitelt kezes nélkül is 200 koronától feljebb mindenféle állásu egyénnek 4 korona havi törlesztésre gyorsan és olesón közvetít cöskői Várady Lajos Budapest, Kerepesi-ut 62. — Bővebb felvilágosítással azonnal szolgálók válaszbélyeg ellenében. 40—52

Bérbeadó korcsma.

Decsen, a vasuti állomás közeliében levő igen jó forgalomnak örvendő korcsmát azonnal bérbe adom kedvező feltételek mellett.

**Komáromi Ferencz tulajdonos
Decsen.** 3—3

Dr. Schmiedt G. főtörzsorvos és fizikus hires

fül-olaja 5—5

meggyógyítja az időleges süketiséget, fül-folyást, fülzugást, sőt az idült nagyothallást. Egyedül **Török József** gyógyszerárában Budapest, Király-utca 12. sz. kapható használati utasítással együtt.

Ára üvegenként 2 frt.

Képviselőket

keres elsőrangú részvénytársaság Tolna-megye területére fix fizetés és magas jutalék mellett egy már jól bevezetett és minden házban könnyen eladható árucikk elárúsítása céljából.

Ajánlatok **S. M. C.** jelige alatt **poste restante Szekszárd** küldendők.

Báter János

könyvnyomdája

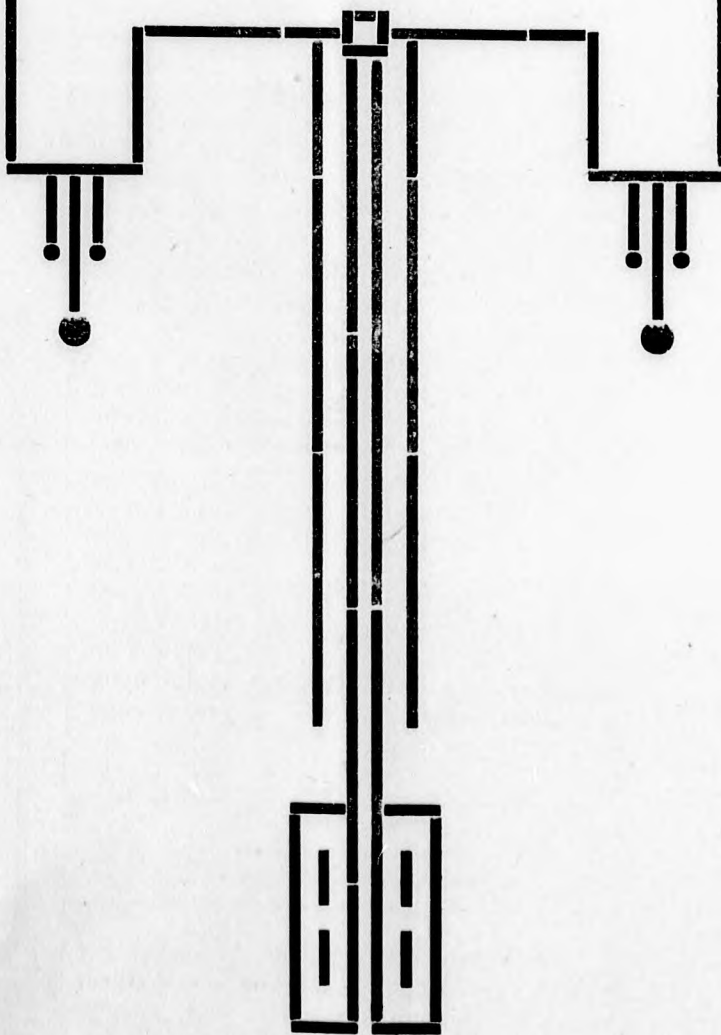
a mai kor kivánalmainak megfelelően berendezett, motor-erővel ellátott s

**papir-, író-
és rajzszerkereskedéssel**

kibővitett üzlethelyiségét

a Kaszinó Bazar-épületébe

helyezte át.

Eladó

egy lakóház Szekszárdon a nagytemplom közelében 5 szobával s igen tágas kerttel;

egy szőlő tágas préház és szobákkal a Hosszuvölgyben, 6252 □-ól, esetleg mellette még 3322 □-ól területtel egészben, vagy részletekben; a szőlő részben ujonnan telepített; **préházi edények** s egyéb gazdasági eszközök.

Tudakozódhatni **Dr. Beöthy Károly ügyvédnél Szekszárdon.** 1-1

KÖRÖSY JÓZSEF
hentes és virstilis üzlete
SZEKSZÁRD, Széchenyi-utca, Martin-féle ház.

A mai kor igényeinek megfelelően berendezett

hentes-üzletemet

ajánlom a nagyérdemű közönség figyelmébe. Minden időben friss állapotban kapható: **főtt sonka, nyelv-sajt, töltött sertésláb, kalbász, párisi, krakkói, braunschweigi, faszirozott, szalfaládé, virstli** és e szakba vágó mindennemű élelmi czikk.

Szolid és pontos kiszolgálás.

Vidéki megrendelések postafordultával elintéztetnek.

1 kiló disznóhús . . .	64	kr.
1 " disznósír . . .	73	"
1 liter " . . .	68	"
1 kiló füstölt szalonna .	78	"
1 " disznósajt . . .	75	"
1 " párisi . . .	80	"
1 " krakkói . . .	80	"
1 " magyar szalámi .	80	"
1 " kalbász, friss .	80	"
1 " vegyes felvágott .	80	"

Zahratka János

hentes és virstilis üzlete
Szekszárdon, Kaszinó-Bazár.

Ajánlja mindenkor friss állapotban lévő

hentes árucikkei,

nevezetesen: töltött sertésláb, nyelv-sajt, braunschweigi, krakkói, párisi, faszirozott, kalbász, szalfaládé, virstli, főtt sonka, továbbá e szakmába vágó összes élelmi czikkei.

Szolid és pontos kiszolgálás.

Vidéki megrendelések postafordultával eszközöltetnek.

1 kiló disznóhús . . .	68	kr.
1 " disznósír . . .	80	"
1 " füstölt szalonna .	80	"

Fischl Lajos

butor- és épület-asz-talos, a „Pirnitzer József és Fiai“ kereskedők házában tart dus raktárt a legújabb és legmodernebb butorokból, szalon-, ebédli- és irodaberendezésekből, részletfizetésekre is. Azonkívül nagy raktárt tart vasbutorokból. Asztalos-munkák a leggyorsabban, jutányos áron készülnek.

Eladó bikák.

Az ózsáki gazdaságban 8 drb 1¹/₄—1¹/₂ éves **simenthali bonyhádi tenyészbika** eladó. Venni szándékozók forduljanak az intézőséghez Ózsák-pusztá; posta: **Szekszárd.** 8-8

Több éven át kipróbált, teljesen megbízható s a fájdalmak megszüntetésére kitünőnek bizonyult készítmény a

KORONA SZESZ

mely biztosan és gyökeresen gyógyít **köszvényt, csúzt, rheumát** és egyéb meghűlésből eredő különféle fájdalmakat. — Kitünő gyógyhatását több ezer elismerő levél bizonyítja.

Egy üveg ára 1 korona.

A londoni, párisi és berlini nemzetközi kiállításon díszoklevéllel, arany éremmel és aranykeresztel kitüntetve.

Készíti: **Remetey Dezső** gyógyszerész, Turkevén.

Tolnamegyei főelárusító:

Kiss Pál fűszerkereskedő Pakson,

a ki 5 üveg egyszeri rendelésénél bérmentve szállítja a megye területén bármely városba vagy községbe. — **Gyógyszerész és kereskedő urak mint ismét-eladók árendeményben részesülnek.**

29-52

Az Universál-Fluid

gyógyít csúzt, köszvényt, reumát náthát és influenzát, minden meghűléstől, vagy rándulástól eredő kéz, láb és derékszagattat, makacs bőrvizketegséget, fog- és fejfájást. A kimerült izmokat és idegeket felüdíti és erősíti, amit számos orvosi és magán elismerő levél bizonyít. Hivatkozással e lapra, kérjen levelezőlapon 1 kis próbá-üveget, melyet mindenki ingyen, postabérmentesen kap.

1 decis üveg 1 korona 50 fillér, 3 drb portómentes. 6 kis próbáüveget 3 kor., 12 kis üveget 5 kor. portómentesen utánvétellel küld a

„Vörös kereszt“ gyógytár **Temesvár.**

Budapesti főraktár:

Török József gyógyszerháza Király-utca 12. és Andrassy-ut 26. 27-52

Villamos és gőzre berendezett gyár távolról sem képes oly olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint

Reményi Mihály

a magyar királyi zene-akadémia házi hangszert készítője, azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rézfúvó hangszert, húr stb. stb., míg **REMÉNYI** legújabb ábrakkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, Király-utca 58. sz. Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb áron. Külön költségvetés díjtalanul. — Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Zongorák és cimbalomok hangolása és javítása. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. 27-52

Hirdetések

jutányos áron vétetnek fel lapunk kiadóhivatalánál.

Nincsen betegség házánál,

ha meghozatja a híres

KIRÁLY-BALZSAMOT,

a balzsamok királyát, mely minden betegség ellen egyedül biztos szer; ezen híres balzsam által megakadályozza a főfájást, köszvényt, csúzt, rheumát, fog- és hátfájást, lábszagattat, köllikát, gyomor-fájást, szóval minden betegségnek egyedül biztos orvossága a híres Király-balzsam, tehát szükséges, hogy minden háznál készületben legyen. Egy nagy üveg 2 korona 55 fillér, 3 üveg 6 korona 55 fillér, bérmentve, utánvétellel.

Grósz-Nagy Ferencz

gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth Lajos-utca. Budapest: Török József gyógyszerháza, Király-utca 12. Ugyancsak ezen szerrel megrendelhető az egész országban elismert **híres hajdusági bajuszpedrő,** melytől a legrovidebb idő alatt a legszebb bajusz nyerhető, 3 doboz 2 korona 15 fillér bérmentve, utánvétellel. 27-52

Első styriai kötőgépgyár

Fogl J. L. műgépész.

Magyarországi képviselő és raktár:

BUDAPEST,

VI., Teréz-körut 20.

A leghíresebb **kötőgépek** tömlőszárral, házi és ipari célra részletfizetésre is kaphatók.

Árjegyzék

ingyen és bérmentve.

Varrógép- és kerékpár javító műhely. 27-52

Ha köszvényben, reumában szenved,

ne kísérletezzon semmiféle szerrel, hanem vegyen egy üveg

Dr. Flesch-féle köszvény-szeszt,

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derék-fájást, kezek és lábak gyengeségét, ütés, erőltetés, rándulás, ficamodásból származó fájdalmakat és daganatokat biztosabban gyógyít, mint bármely más külső vagy belső gyógyszer. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető, még a legrövidebb bajoknál is, melyeknél sem fürdő, sem gyógyszer nem használható. Kapható a feltalálónál és egyedül készítőnél:

Dr. FLESCHEMIL

„Magyar Korona“ gyógyszerháza

Győr, Baross-ut 24. szám.

Budapesti főraktár: **Török József** gyógyszerházaiban Budapest, VI., Király-u. 12. és Andrassy-ut 26.

Másfél deciliteres üveg ára 2 korona. Huzamosabb használatra való „Családi“ üveg ára 5 korona. 3 kis, vagy 2 „Családi“ üveg rendelésénél bérmentve utánvétellel küldjük. 27-52

Részletfizetésre

porcellán és üveg szervizek, lámpák, china-élel. Kéredre képes színes árny. Ugyanott maxók felvételnek, kik vendéglátókat, kereskedőket és bontásokat látogatnak, híres szegedi paprika eladásával sokat kereshetnek. 1 kiló világpiros szegedi paprika 3 frt utánvétellel.

Ivánkovits Károly és Fia Szegeden. 27-52

Ertesítés.

Van szerencsém Szekszárd és vidéke nagyérdemű közönségének szíves tudomására hozni, hogy folyó évi május 1-én Szekszárdon, a Széchenyi-utca 140. sz. alatt levő Martin-féle házban a Báter-nyomda helyén a mai kor igényeinek megfelelő

fehérnemű-, függöny- és vegytisztító-intézetet

nyitok.

Midőn ezt a n. é. közönség tudomására hozom, biztosítom arról, hogy főtörekvésem lesz mindenkor üzletfeleim bizalmát teljes mértékben kiérdemelni.

Szíves pártfogást kér

kiváló tisztelettel

2-4

Helfer Károlyné.

Női kalap-divatterem.

Szekszárd és vidéke tisztelt hölgyközönségének szíves figyelmébe ajánom a dus raktáromon levő legújabb párisi divatu tavaszi és nyári

női kalap-ujdonságaimat

a lelegeánsabb kivitelben, ugyszintén gyermek kalapok, gyászkalapok, menyasszonyi fátyolok és koszoruk nagy választéka.

Olcsó árak! Pontos kiszolgálás!

Vidéki megrendelések postafordultával eszközöztetnek.

A n. é. hölgyközönség szíves pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Frának Jánosné

Szekszárd,
Széchenyi-utca.

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a COZAPORBól. Kávé, tea, étel vagy szesz-s italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodahatása ellenszenvesé teszi az iszákosságnak a szesz-s italt A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejt, mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit béki-tette ki ismét, sok-sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később jozan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Tömerdek fiatal embert a jó utra és szerencséhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irással telt könyvet díj- és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

48-52

INGYEN PRÓBA 569. sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, lev.-lapok 10 fillérre bérmentesítendők.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 569),
62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Mit igyunk?

Bort és vizet, de csakis

BORSZÉKI GYÓGY-BORVIZET

amely a legegészségesebb és legkellemesebb üdítő ital talán az egész világon!

Kincses Erdély adja, de egész hazánk büszkesége ez a kellemes összetételű víz, amely kivirta a külföld bámulatát is.

Fájdalom, a szállítás okozta nehézségek miatt eddig csak jó drágán volt beszerezhető, így a nagyközönség az értéktelenebb, de olcsó kulforrások vizét kapkodta, vagy pedig mesterséges vizet ivott.

De most a borvizek királya elfoglalja megillető helyét.

Hallatlan olcsó árak, óriási kedvezmény, — ihatja ur, szegény!

Egyedüli főelárusító vidékünkön

Kiss Pál paksi fűszerkereskedő,

aki azonban ebből a pompás üdítő italból minden nagyobb községben állandó raktárt létesít.

Igyunk hát borszékít!

1¹/₁₀ literes palaczk 1 literes palaczk 1/2 literes palaczk
48 fillér. 40 fillér. 30 fillér.

A régi áraknál majdnem felényivel olcsóbb! Vendéglősöknek és nagyban vásárlóknak még nagyobb kedvezmény. Az üres palaczkokat az elárusítók visszavásárolják!

Szekszárdi főeladás: **Ferdinánd Antal és fainál.** Tolnán **Trutzer S. és Társa,** Dunaszentgyörgyön **Kálmán Dániel,** Dunaföldváron **Schwendtner Ferencz,** Faddon özv. **Ékes Edéné** fűszerkereskedőknél.

40-52

BÁTER JÁNOS
KÖNYVNYOMDÁJA
SZEKSZÁRD.

Készít a legrövidebb idő alatt izléses, tiszta kivitelű

NYOMTATVÁNYOKAT,

u. m.: számlákat, körleveleket, műveket, falragaszokat

és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabb árban.

Kerékpárosok!

Mi nem hirdetünk árleszállítást, mert mi mindenkor **a legolcsóbb árakon adjuk kiváló, elsőrangú gyártmányu**

STYRIA és DEMOKRATA kerékpárjainkat

2 évi jótállással.

A legjobb angol anyagból készült **kerékpár alkatrészeket** a legolcsóbb árakon szállítjuk. — Kerékpárgummik nagy választékban, jótállással. — **Nagy javítóműhely.** — A világhírű „**PUCH**” motorkerékpárok kizárólagos raktára.

Minden rendszerű családi és iparos **varrógépek** nagy raktára és javító műhelye. — Kérjen ingyen árjegyzéket!

MÜLLER TESTVÉREK

műgépészek

43-43

SZEKSZÁRD, Kaszinó-bazár.